

„Aušra“, Nr. 40 (80)

Tėsinys — pradžia Nr. 34.
Pabaiga

Keturiasdešimt metų

(1904–1944)

Tomas Žemaitis

Kultūrinis gyvenimas

Ginklams žvangant muzos nenutilo

Vokiečių okupacijoje buvo galima, toleruojama vieša kultūrinė bei ideologinė ir tautinė veikla (apie slaptą politinę veiklą buvo kalbėta). Norint vokiečių okupacijos metus aprašyti objektyviai, reikia minėti ir kultūrinį gyvenimą, koksai tais metais Lietuvoje buvo. O turint omeny karo sąlygas, kultūros srityje buvo nuveikta daug. Žmonės dirbo, kūrė apimti idealizmo, kūrybinio entuziazmo. Tą entuziazmą žadino daugiausia viltis, kad karas greit baigsis, ir Lietuva vėl bus laisva. Be to, kai truko materialinių gėrybių, kai materialinės gėrybės po akių žuvo ar buvo naikinamos, tai žmonės tapo dvasingesni ir ieškojo pasitenkinimo mene, dvasios dalykuose.

Vokiečiai, kiek leido karo sąlygos, kultūrinio gyvenimo nevaržė. Tai atitiko vokiečių kultūrai, kuri šiaip ar taip buvo vakarietiška. Kai pirmieji vokiečiai dalinai įžengė į Vilnių, eilinis jų karys, kreipdamasis į vietinį gyventoją pageidavo

Tegul meilė Lietuvos
Dega mūsų širdyse,
Vardan tos Lietuvos
Vienybė težydi!

Kaffee und Musik (kavos ir muzikos), kas neatėjo į galvą sovietų kariui. Vokiečiai nerepresavo už tautinius lietuviškos sąmonės pasireiškimus, ko nepakentė ir nepakenčia bolševikai. Leido vokiečiai tam tikromis progomis naudoti lietuvišką trispalvę, nedraudė neoficialiai švesti Vasario 16-tos, leido giedoti Lietuvos himną, nekreipė dėmesio į neviešas organizacijas, kurios neturėjo politinių tikslų (pvz., vokiečių okupacijos metu veikė ateitininkai).

Kultūrinis gyvenimas Lietuvoje, išmuštas iš vėžių 1940-41 m., 1941 m. pabaigoje, nors ir karo sąlygose, pamažu pradėjo atsigaivinti. Į kūrybinį darbą pradėjo įsitraukti rašytojai, dailininkai, muzikai, mokslininkai. Žymi dalis rašytojų, menininkų, mokslininkų 1942 m. nedalyvavo viešame kultūriname darbe, o 1943 m. pradėjo dalyvauti. Išaugo visos būrys Naujų jaunų poetų (Nagys, Nyka-Niliūnas, Bradūnas ir kt.). Pasireiškė ir išaugo pasikūri dailininkai, pvz., V. Kasiulis. Suruošta kelios dailės parodos. (Bus daugiau)

OSI reikalauja Sovietų dalyvavimo

New Yorkas. Teisingumo departamentu OSI įstaiga įteikė Bostono teismui reikalavimą, kad būtų uždrausta apklausti Sovietų liudininkus Amerikos konsulatuose Sovietų Sąjungoje nedalyvaujant sovietų atstovui.

Vytauto Gudausko advokatai laimėjo bylą, kuri visiškai pakeičia OSI nustatytą būdą liudininkų apklausinėjimams Sovietų Sąjungoje. V. Gudauskui eina pilietybės atėmimo byla, kurią užduo OSI. Tame pačiame teisme byla eina ir Motiejui Katinauskui, kuris buvo iškviestas liudyti prieš a.a. dail. Jurgį Juodį. Jam liudijant pareiškus, kad jis nieko nežino apie žudynes, jis pats buvo apkaltintas. Kaltinimo pagrindas, kad tarnavo savisaugos dalinyje.

Dvi teisininkų firmos, kurios gynė šiuos du asmenis pro-bono principu (nemokamai), laimėjo teisme, jog bet koks liudijimas Sovietuose būtų atliktas Amerikos konsulate, dalyvaujant atsakingam konsulato pareigūnui. Teismas dargi patenkino gynėjų prašymą, kad tokių liudijimų metu nedalyvautų Sovietų prokuroro atstovai.

OSI tariasi su sovietais

Kovo 25 užvestoje byloje, OSI prašė teismą pakeisti savo ankstesnį nutarimą, kuris trukdė liudininkams liudyti Sovietų Sąjungoje ir kurie buvo ankščiau teismo leisti. OSI direktoriaus Neal Sher pridėtas dokumentas atskleidžia, kad kovo mėnesį N. Sher susitiko su Sovietų Sąjungos prokuroru aptarti ir nustatyti liudininkų liudijimus pagal teismo nutarimą arba įsakymą. Tame dokumente konstatuojama: „1988 metų kovo pasitarime

Sovietų Sąjungos prokuratūros oficialūs asmenys pareiškia, jog remiantis suvereniteto pagrindu, sovietų piliečių liudijimai Sovietų Sąjungoje privalo būti atliekami Sovietų įstaigose dalyvaujant Sovietų prokurorui“.

OSI savo pateiktuose raštuose argumentuoja, jog „liudininkų pareiškimai atlikti pagal Sovietų reikalavimus atsižvelgiant į suverenitetą, yra pagal Federalinės piliečių procedūros taisykles (nuostatas 28(b))“. Jie pažymėjo, jog kiti teismai ne vieną neatmetė Sovietų prokurorų dalyvavimo tiems liudininkams liudijant Sovietų Sąjungoje. OSI sako, kad ir Vakarų Vokietijoje liudininkai buvo apklausinėjami dalyvaujant vokiečių policijai ir prokuratūros pareigūnams, OSI ragina Bostone teismą nustatyti liudijimų patikimumą bei jų teisingumą tada, kada jie yra pateikiami teismo metu ir tik tada nuspręsti jų vertę.

ADP protestas

Americans for Due Process (ADP) paruošė protesto laiškus Teisingumo ir Valstybės departamentams prieš šį OSI reikalavimą.

Pirmausia, OSI nurodo į teismą ir konstatavo, jog Pabaltijo kraštai neegzistuoja. Tada praėjusiais metais jie deportavo estą Karlą Linną į Sovietų Sąjungos okupuotą Estiją. Dabar jie sako mums, kad Sovietų prokurorai turi ginti savo suverenitetą Pabaltijo kraštuose, pasakė ADP koordinatore Rasa Razgaitienė. Kaip tad suprasti Amerikos vyriausybės pareiškimus, kad jie nepripažįsta Pabaltijo valstybių nelegalios okupacijos ir Sovietų Sąjungą?

Adolfo Calero, Contras delegacijos vadas, yra sveikinamas žmonių prie „La Prensa“ laikraščio patalpų. Pirmą kartą Sandinistai jam leido galimai aplankyti laikraščio redakciją. Dešinėje matyti to laikraščio leidėja Violeta Chamorro, kuri nepaprastai drąsiai kovoja prieš komunizmą. Šalia — jos sūnus, Contras delegacijos narys.

Laisvės Gražuliui prašo 51 kongresmenas

Washingtonas. — Penkiasdešimt vienas kongresmenas laišku kreipėsi į TSRS karinį prokurorą su prašymu, kad jis peržiūrėtų Petro Gražulio bylą ir pasistengtų kiek galint greičiau išrūpinti jam laisvę.

Balandžio 13 d. laiške Boris Popovui, kongresmenai sako, jog nors oficialiai skelbiama, kad Gražulis nuteistas dėl atsisakymo atlikti mokamuosius karinius pratimus, tačiau jų manymu, jis iš tikrųjų buvo nubautas už jo religines bei politines pažiūras.

Milicija su šunimis Gražulio teisme

Toliau, laiške rašo apie Gražulio bylą. Jam buvo įsakyta prisistatyti į Kapsuko (Marijampolės) karinį komisariatą 1987 m. lapkričio 18 d., tą pačią dieną, kai latviai rinkosi Rygoje taikingai paminėti jų nepriklausomybės sukaktį. Gražuliui nusprendus vis dėl to važiuoti į Rygą, jis buvo pašauktas trims mėnesiams karinio apmokymo. Gražulis atsisakė paklusti komisariatui, pareiškdamas, kad jis negali tarnauti valdžiai, kuri persekioja jo tikėjimą ir kurios kariuomenė nelegaliai okupuoja jo kraštą.

Kongresmenai taipogi paminė Gražulio primušimą teisme Kapsuke vasario 2 d., jam bandžius publikai pabrėžti, kad jis pradėjęs bado streiką. Be to, kaip laiške pažymėta, maždaug 200 Gražulio rėmėjų, stovintį lauke prie teismo salės, buvo užpulti milicijos su šunimis.

Popovas privalo paleisti Gražulį

Kongresmenai Popovui sako, kad Gražulio bylą jaus jaudina dėl trijų priežasčių. Pirmą, smurto vartojimas prieš Gražulį ir jo rėmėjus kelia susirūpinimą, kad jam gali būti grėsmė ir lageryje. Antra, jų žiniomis Gražulis nebuvo žmogus, kuris tik šiaip sau bandė išvengti karinės tarnybos. Jis jau buvo ankščiau tarnavęs kariuomenėje, atlikęs privalę.

Trečia, jo padėtis apgailėtina, panaši į kitų politinių disidentų, kurie už savo veiklą baudžiami pašaukimu į karinius apmokymus, arba, atsisakius tai paklusti, įkalinimu.

Laiške iškeliama trijų latvių bei vieno esto atvejai. Latviai Martins Bariss, Raimonds Bite-nieks ir Linards Grantins buvo šaukiami į karinius apmokymus pernai, beruodant taikingas demonstracijas Rygoje. Estas Heiki Ahonen gavo įsakymą atvykti į pasitarimus su kariniais pareigūnais po to, kai jis pernai gruodžio mėn. pasirodė prancūzų televizijos programoje apie žmogaus teises. Kongresmenai baigia laišką, prašydami, kad Gražulis ne tik būtų išlaisvintas, bet taip pat, kad karinio apmokymo piktavardojimas politinės represijos tikslams būtų išstirtas.

Žmogaus teisių gynėjai

Laiško pagrindiniai autoriai buvo kongresmenai John Miller (resp. iš Washingtono) ir Edward Feighan (dem. iš Ohio), kurie vadovauja Lietuvos katalikų religinės laisvės grupei Atstovų rūmuose. Balandžio 13 d. spaudos konferencijoje kongr. Miller paminėjo Gražulio teismą kaip įrodymą, kad žmogaus teisių gynėjų padėtis nėra žymiai pasikeitusi skelbiamo atvirojo politikos periode Sovietų Sąjungoje. Spaudos konferencija buvo sukvietusi Washingtono aptarti netolerantiškumą religijai įvairiose pasaulio šalyse.

Grįžta į Černobylį

Černobylis. — Reuterio žinių pranešimu 500 žmonių sugrįžo į Černobylio apylinkę ir vėl apsigyveno savo gyventose vietose. Slavutich miestyje statomi nauji namai, kuriuose galėtų gyventi 23,000 žmonių, kurie dirba prie atominės jėgainės.

Kaip žinome, po įvykusio branduolinio sprogimo, mirė 31 žmogus ir maždaug 115,000 buvo evakuota 18-kos kilometrų zonoje aplink jėgainę. Černobylio atominė jėgainė yra 80 kilometrų nuo Kijevo į šiaurės pusę, Ukrainoje.

Washingtono paskirtasis teisėjas vesti Irano — Contras bylą bvo apkaltintas už tai, kad jis panaudojo medžiagą iš Kongreso archyvų, kai ten liudijo asmenys turėdami imuniteto teises.

TRUMPAI IŠ VISUR

— Vakar dienos antrinėje antraštelėje turėjo būti „Susprogdino Irano laivus“, bet ne Irako.

— Paryžiaus arkivyskupijos namuose įvyko spaudos konferencija, kurios metu buvo Sovietų kalyns prof. Vytautas Skudis kalbėjo žurnalistams apie pavergtos Lietuvos religinę ir politinę padėtį „perestroikos“ laikais.

— Costa Ricos sostinėje San Jose buvo susprogdinta namų gamybos bomba prie Amerikos Kultūros centro pastato. Sužeista 6 žmonės, jų tarpe ir vienas amerikietis.

— Izraelio kabineto ministras Ezer Weizman yra pirmas oficialus asmuo, kuris pasisakė prieš Arafato padėjėjo Khalil al-Wazir nužudymą.

— Azerbaidžane policija suareštavo daugiau negu 80 žmonių, kurie aktyviai dalyvavo neseniai buvusiose demonstracijose, kai vasario mėnesį buvo nušauti 32 žmonės.

— Washingtono Generalinis prokuroras Edwin Meese negali surasti kandidato, kas užimtų Teisingumo departamente pavaduotojo vietą.

— Gvatemalės policija suareštavo du asmenis, kurie po septynerių metų sugrįžo į kraštą. Kadangi jie turėjo ryšius su komunistais, tai vyriausybė juos apklausinėjo, bet vėliau paleido.

— Madison miestyje, Floridoje, praužęs tornado užmušė 4 žmones ir maždaug 15 asmenų sužeidė. Tornado sugriovė daug namų, miestelio bažnyčią, daugelis liko be pastogės. Miestelyje gyvena 3,700 gyventojų.

— Atėnuose prasidėjo pasitarimai Amerikos bazių reikalui. Amerika Graikijoje turi 4 didelės bazės ir 20 mažesnių. Sutartis baigiasi šiais metais.

— Panamoje mokytojai surengė protesto demonstraciją, kai jie gavo čekius, kurių negali iškeisti, nes vyriausybė už tuos čekius neįsė pinigų, kad būtų jiems galima išmokėti už mokytojų darbą.

— Washingtono advokatai, kurie gins adm. Poindexterio ir pulk. North bylas, turi praieiti pro Saugumo įstaigų patikrinimą, kadangi jiems teks susidurti su valstybės paslaptis liečiančiais klausimais. Be šio patikrinimo jie negalės pradėti skaityti dokumentų.

Contras partizanų — Sandinistų pasitarimai

Pagal komunistų priimtą šabloną

Miami. — Contras vadai, atvykę į Miami, pareiškė viltį, jog, kai jie susitiks su Sandinistų vyriausybe šio mėnesio gale, galbūt pasieks kokio nors susitarimo. Tuo patiu jie papasakojo, jog pirmojo rato pasitarimai buvo „didelis pasisekimas“ ir apibūdino sandinistus „absoliučiais pragmatistais“.

Pirmieji trijų dienų pasitarimai baigėsi Managvoje be susitarimų, bet su pažadu susitikti balandžio 28 d. Adolfo Calero, Contras delegacijos vadas, pasakojo spaudos konferencijoje, kad pagrindinis klausimas, kai jie vėl susitiks, bus zonų nustatymas, kuriose partizanai turėtų rinktis, pagal pasiektą susitarimą Sapoja miestyje kovo 23 d. Sapoja susitarimas nustato įsteigti septynias zonas, laikantis paliaubų sutarties. Ten žemesnio rango delegacijos negalėjo susitarti, tad zonų reikalas buvo paskirtas vyriausiems vadams.

Nutarė susitikti kitą kartą

Abi pusės pateikė savo pasiūlymus, kurie dabar yra studijuojami. Jie mano, kad skirtumas galės išlyginti kitame pasitarime. Bet Contras vadai pareiškė nepasitenkinsią tik zonų nustatymu. Antrojo pasitarimo metu laisvės kovotojai išskels sandinistams patį pagrindinį reikalą — Nikaragvos demokratizavimą ir karo veiksmų sustabdymą visam laikui.

Alfredo Cesar pagyrė sandinistų delegaciją, kuriai vadovavo Nikaragvos Gynbos ministeris gen. Humberto Ortega, kad pasitarimai buvo rimti ir dalykiški. Kai Contras delegacija išvyko iš Managvos, tai prez. Ortega pasakė kalbą, primindamas, jog sieks

„visiškos pergalės“, jei taikos pasitarimai nepasisektų. Gen. Humberto Ortega pasitarimų metu buvęs labai moderuotas ir gaila, kad nebuvo galima susitarti, sako Adolfo Calero. Žmonės Managvos gatvėse Contras vadus sutiko labai šiltai. Delegacija aplankė „La Prensa“ laikraščio redakciją ir turėjo pasitarimus su Nikaragvos vyskupais.

Marksistų prezidento punktai

Bet prez. Ortega kalbėjo, jog Sandinistai tarėsi su Contras todėl, kad Contras strategiškai yra sumušti. „Mes tariamės ne todėl, kad mes esame silpni, bet mes tariamės, kad mes esame stiprūs“. Marksistų prezidentas palietė šiuos punktus:

- jei prez. Reaganas nepanaikins ekonominį embargo prieš Nikaragvą iki gegužės 1 d., tai Contras nebus leista gauti 48 mil. dol. humanitarinę paramą, kurią patvirtino Kongresas;

- primindamas prez. Reagano išsireikimą, jog Washingtonas kada nors tarsis su Sandinistais betarpiškai, kai partizanų nebebus, Ortega pasakė, kad krašto saugumo ir vidaus reikalai negali būti aptariami su užsienio vyriausybe;

- taikos pasitarimai negali būti tęsiami iki begalybės. Susitarimo raktas yra Contras rankose. Jei jokios sutarties nebus pasirašyta, tai „mes kovosime tol, kol nušluosime juos ir neliks nė vieno Contras kareivio. Mes paliksime savo fabrikus ir mokyklas, kad juos sunaikintume visiems laikams“.

Marksistų laikraštis parašė, jog Enrique Bermudez, vyriausias laisvės kovotojų fronto vadas, yra neatsakingas žmogus, ištroškęs karo garbės.

Isakė būti viešbutyje

Per Sandinistų radijo, kai Contras delegacija išvyko, keturias valandas buvo aiškinama, kad Contras jau priėjo liepto galą ir Sandinistų pergalė užtikrinta. „La Prensa“ laikraščio leidėja yra Violeta Chamorro. Jos sūnus Pedro atvyko kartu su Contras delegacija. Contras redakcijoje jie buvo tik pusvalandį, o iš ten išvyko į konferenciją su savo vyskupais.

Šiaip Contras turėjo laikytis viešbutyje, nes Sandinistai jiems negarantavo saugumo. Contras delegacijai nebuvo leista dalyvauti sekmadienį šv. Mišiose kardinolo katedroje. Sandinistai sakė, jog „Mišių laikyti jie gali pasikviesti savo kardinolą į viešbutį“. Tokioje atmosferoje vyko pirmieji Contras — Sandinistų pasitarimai.

KALENDORIUS

Balandžio 22 d.: Soterai ir Kajus, Tarbula, Jašbutas, Nerūna, Žaidonė.
Balandžio 23 d.: Šv. Jurgis, Anglijos Globėjas. Tolvaša, Daugaudas, Patolė.

ORAS

Saulė teka 6:02, leidžiasi 7:37. Temperatūra dieną 52 l., naktį 40 l.

SPORTO APŽVALGA

Futbolas Chicagoje

NAUJĄ SEZONĄ PRADEDANT

Prieš pradėdant naują futbolo sezoną, gal verta nors trumpai prisiminti porą praėjusių sezonų, kurie vietos futbolo mėgėjams, tikrai, dar neišnyko iš atminties kaip labai skirtingi ir palikę pirmuoju atveju malonius, o antruoju — karčius prisiminimus.

1986 metais „Lithuanica-Liths“ komanda rungtyniaudama Metropolitan Soccer lygos pirmoje divizione tarp vienuolikos įvairiausių komandų užėmė pirmąją vietą ir sezono pabaigoje buvo perkelta į major — aukščiausią divizioną. Komanda pralaimėjo tik vienerias pirmenybių rungtynes iš dvidešimties ir vienerias sužaidė lygiomis, pasiekė 75:12 įvarčių santykį, kas vidutiniškai išeina beveik 4:1 pergale. Tai buvo „L.“ komandos triumfo metai. Komandoje vyravo susiklausymas ir disciplina. Komandos „coach“ „Lithuanicos“ vėteranas Don. Vertingiausių žaidėjų išrinktas ir trofėjum pagerbtas Algis Krygeris, nes jis įkrito daugiausia įvarčių ir be reikalo nepraleido nė vienerių ungtynių. Nežiūrint kaip efektingai komanda išsikovoję perėjimą į major divizioną, to nepastebėjo nei ŠALFAS, nei LB sporto vadovai. Jos pasisekimu džiaugėsi tik entuziastingieji žiūrovai ir vieninteliai remėjai.

Praėjusiais, 1987 metais, „Lithuanicos“ komanda rungtyniavo major divizione ir nuo pat pirmųjų sezono rungtynių pradėjo kelti žemyn, nes per pirmas trejas rungtynes neparodė rimtesnio pasipriešinimo — gavo pustuzintinius įvarčių. Tik pavasario pirmenybių ratui įpusėjus, komanda stabilizavosi ir pasidarė lygus varžovas. Pasku-

tinėse pavasario rato rungtynėse įveikė pirmąją lenkų „Eagles“ komandą rezultatu 3:2, mūsų vyrai pateikė didžiausią metų staigmeną. Tuoj prasidėjo išdidios šnektos, kad rudens rate neš visus. Rudens rate vyrai pažado neištesėjo, „nenunešė“ nė vienos komandos, o pavasario rate laimėtų aštuonių taškų neužteko, kad išlaikytų major divizione. Iškrito iš jos. Kodėl iškrito? — daug kas iš gailėsio suko galvas. Tarp daugelio priežasčių, ne paskutinėje vietoje būtų stoka disciplinos ir elementarinio sportiškumo. Vienam geriausių komandos žaidėjų Algiui Krygeriui lūžus kojai, komandoje pasidarė didelė tuštuma, bet talento dar užteko, nes joje žaidė penki broliai Jenigai. Steve Jenigas buvo išrinktas vertingiausiu žaidėju, nes... jis gavo mažiausiai raundų bausmės kortelę. Komandai vadovavo veteranas H. Gavėna, kurio pareigos buvo sunkios.

Vieną šaltą dieną prie aikštės sutikęs St. Jenigą paklausiau, kokios, jo nuomone, komandos perspektyvos šiais metais? Steve rimtai pagalvojęs atsakė, kad dar per anksti spręsti.

Tikrai dar per anksti, nes tik pirmosios rungtynės bus šį sekmadienį. J. J.

RUNGTYNĖS MARQUETTE PARKE

Šį sekmadienį, balandžio 24 dieną, „Lithuanicos“ vyrų komanda žais pirmąsias pavasario rato pirmenybių rungtynes prieš vokiečių „Fichte-Rams“ komandą. Rungtynės bus Marquette Parko aikštėje. Pradžią 3 val. po pietų.

Golfas

CL GOLFO KLUBO VALDYBA

Chicago Lietuvos Golfo klubo 1988 metams išrinktoji valdyba pasiskirstė pareigomis: pirmininkas — Petras Striupaitis, 767-1090; vicepirmininkas — Medardas Karalius, 655-1625; išdinininkė — Aldona Urbienė, 778-4986; sekretorius — Raimundas Korzonas, 436-8535; Turnyrų vadovai — Jonas Astrauskas, 655-1625 ir Saulius Plenys, 349-8264.

NUMATYTI 1988 M. TURNYRAI

Balandžio 10, 11:04 v.r. — Silver Lake — Keturių žaidėjų „scramble“.

Balandžio 24, 10:30 v.r. — Carriage Greens — Dvejetų geresnio kamuolio varžybos.

Gegužės 15, 10:00 v.r. — Deer Creek — Pavasario turnyras.

Gegužės 28, 12:00 v.r. — The Oaks — Pavasario išvyka.

Gegužės 29, 10:00 v.r. — The Oaks — Pavasario išvyka — tęsinys.

Birželio 26, 10:30 v.r. — Pheasant Valley — Dvejetų žaidėjų „scramble“.

Liepos 24, 12:00 v.r. — Balmoral Woods — „Pro-Am“ turnyras.

Rugpj. 13 ir 14, 11:30 v.r. — Glennwoodie — Kvalifikacinis turnyras.

Rugpj. 3 ir 4, — Bay Valley — ŠALFAS turnyras.

Rugsėjo 18, 10:30 v.r. Pheasant Valley — Šeimų turnyras. Spalio 9, 10:30 v.r. — Deer Creek — Klubų pirmenybės. Pirmame, SILVER LAKE turnyre, bus premijuojamos pirmos trys komandos. Taip pat 18-ta pievelė bus „Las Vegas hole“ — atsivežkit pinigų!

DALYVAUKITE II-ME TURNYRE

Šį sekmadienį, balandžio 24 d., Carriage Greens klube vyks ČLGK antrasis šių metų turnyras — dvejetų „best ball“ rungtynės. Pradžią 10:30 val. ryto. Pasirinkite patikimiausią sau partnerį ir ruoškitės varžybos. Registruokitės pas bet kurį valdybos narį. Neturintieji partnerio, bus suporuojami vietoje.

Bus premijuojamos pirmos trys komandos. Taip pat bus vėliavėlės vienu smūgiu ir dviem smūgiais.

Bus lošiama normaliomis USGA taisyklėmis. Pajudinti kamuoliukai reikia gauti oponento sutikimą.

Kortelėje rašomas geresnis dvejetų rezultatas kiekvienoje pievelėje, atėmus priklausomus išlyginamuosius smūgius.

Žaidimų rezultatai įteikiami Arūnui Dagui, 5917 W. Essex., Oak Forrest, IL 60452.

Sėkmės naujame sezone! Valdyba

Daiva Rugienūtė (kairėje) Los Angeles miesto maratono bėgime atstovauja lietuviams.

38-SIOS Š. AMERIKOS LIETUVIŲ SPORTO ŽAIDYNĖS CHICAGOJE

38-sias Š. A. Lietuvos Sporto žaidynės, ŠALFAS-gos centro valdybos pavedimu, vykdė Chicago ASK „Lithuanica“ ir Chicago LSK „Neris“, talkinant LLRK „Gintarui“, 1988 m. gegužės 14-15 d., Chicagoje. Šios žaidynės skiriamos paminėti 50 m. sukakčiai nuo I-sios Tautinės Olimpiados, įvykusios 1938 m. Kaune.

Žaidynių organizacinę komitetą sudaro: Romas Puodžiūnas ir Rimantas Dirvonis — ko-pirmininkai, Algimantas Tamošiūnas — sekretorius, Renata Žilionienė — vicepirmininkė, Valentinas Genčius — išdinininkas, Edas Modestas — krepšinio vadovas, Zigmastas Žiupsnys — tinklinio, Albertas Tuskenis — ledo ritulio, Nancy Shotas — kėgliaavimo, Raimundas Bartasius — raketbolo ir Pranas Šalkauskas — šachmatų.

Žaidynių programoje — 1988 m. Š. A. Lietuvos krepšinio, tinklinio, ledo ritulio, šachmatų, kėgliaavimo (Bowling) ir raketbolo (Racquetball) pirmenybės. Programa nustatyta atsižvelgiant į preliminarines registracijos duomenis. Anksčiau planuotos stalo teniso ir plaukimo pirmenybės nebus vykdomos dėl nepakankamo susidomėjimo.

KREPŠINIS IR TINKLINIS

Krepšinis vyks šiose klasėse: Vyrų A, vyrų B, jaunių A (1969

m. gim. ir jaunesnių), ir jaunių B (1971 m. gim. ir jaunesnių). Tinklinis — tik vyrų ir moterų klasėse.

Krepšinio varžybų vadovas yra Edas Modestas, tel. (312) 839-0422. Tinklinio — Zigmastas Žiupsnys, tel. (312) 425-3379.

Krepšinio ir tinklinio varžybos vyks abi dienas įvairiose salėse. Sekite vėlesnius pranešimus dėl detalių.

LEDO RITULIO PIRMENYBĖS

Ledo ritulio pirmenybės bus pravedamos tik vienoje vyrų klasėje. Varžybos vyks tik šeštadienį, gegužės 14 d., South-west Ice Arena, 5505 West 127th St., Crestwood, Ill. Pradžią 9:30 AM. Finalas numatomas 4:30 PM. Varžybų vadovas yra Albertas Tuskenis, tel. (312) 434-8744.

REGISTRACIJA

Dalyvių registracija — krepšiniui, tinkliniui ir ledo rituliui privalo būti atlikta iki balandžio 30 d., pas org. komiteto sekretorių A. Tamošiūną, šiuo adresu: Mr. Algimantas Tamošiūnas, 317 S. Catherine Ave., LaGrange, IL 60525. Tel. (312) 354-2516.

Po galutinės krepšinio, tinklinio ir ledo ritulio registracijos, žaidynių vykdytojai praneš tvarkaraščius, lenteles ir kitas paskiausias informacijas.

KĖGLIAVIMAS

Kėgliaavimo (Bowling) pirmenybės bus individualinės ir komandinės.

Individualinės kėgliaavimo pirmenybės bus pravedamos vyrų ir moterų klasėse atskirai, be „handicap“. Dalyvių skaičius ir amžius neapribotas.

Komandinės kėgliaavimo varžybose — komanda sudaro 4 mišrios lyties žaidėjai-jos. Komandoje turi būti bent vienas vyras ar bent viena moteris. Komandų skaičius neribotas.

Kėgliaavimo varžybos vyks tik šeštadienį, gegužės 14 d., Ford City Bowling Alley, 7601 South Cicero Ave., Chicago, Ill. Tel. (312) 585-2900. Registracija nuo 10:00 val. r. Komandinių varžybų pradžia 11:00 v. r., po jų, individualinės pirmenybės.

Kėgliaavimo dalyvių registracija — atliekama iki gegužės 7 d., pas kėgliaavimo varžybų vadovę Ms. Nancy Shotas, 7140 S. California Ave., Chicago, IL 60629. Tel. (312) 776-2192.

LIETUVAITĖ LOS ANGELES MARATONE

Kovo 7-tą dieną įvyko Los Angeles miesto maratonas, kuriame bėgo ir lietuvaitė Daiva Rugienūtė bei keli kiti pabaltiečiai. Maratonas prasidėjo 9 val. ryte. Bėgikų buvo 16,000 jų tarpe 2,000 moterų. Susirinko gausi minia žiūrovų bėgikus paremti moraliai, kad kuo daugiau ši fiziniai sunkų 26.2 mylių bėgimą užbaigtų. Vis tiek neužbaigusiu likosi 4,000. Vyrų geriausias laikas buvo 2 val. 18 min., o moterų — 2 val. 35 min. Įdomu, jog iš 12 pirmųjų laimėtojų 9 buvo meksikiečiai. Laimėtojas gavo Mercedes Benz automobilį, bet turėjo jį perduoti, nes neužteko pinigų susimokėti valstybiniais mokesčiais. Daiva savo gyvenime maratoną bėgo pirmą kartą. Treniravosi 7 mėnesius. Aišku nesitikėjo laimėti, o tik kaip nors užbaigti. Pirmosios dvidešimties mylių sekėsi gerai, sako buvęs nesunku, tačiau po dvidešimtosios „atsimušus į sieną“, kaip tada kiekvienas žingsnis buvęs ne tik sunkus, bet ir skaudus. Nuo pritrintų pūslių kraujavusios kojos.

RAKETBOLAS

Raketbolo (Racquetball) pirmenybių programa: vyrų vienetas (neriboto amžiaus), moterų vienetas (neriboto amžiaus), vyrų senjorų (gim. 1943 m. ir vyresnių) vienetas, dvejetas (vienoje grupėje vyrams ir moterims) ir komandinės varžybos — komanda sudaro 4 žaidėjai-jos, be amžiaus ar lyties skirtumo.

Užsiregistravus pakankamai žaidėjų, vyrų (neriboto amžiaus) klasė gali būti padalinta, pagal žaidėjų patyrimą, į 2 ar daugiau grupių.

Galutinė žaidėjų klasifikacija ir varžybų pravedimo sistema bus nustatyta po dalyvių registracijos.

Raketbolo varžybos vyks tik šeštadienį, gegužės 14 d., Evergreen Bath & Tennis, 2700 West 91st St., Evergreen Park, Ill. Tel. (312) 425-7200. Pradžią 9:00 val. ryto visiems.

Raketbolo dalyvių registracija — atliekama iki gegužės 7 d., pas raketbolo pirmenybių vadovą, Raimundą Bertasius, šiuo adresu: Mr. Raimundas Bertasius, 11208 South Wash-tonaw Ave., Chicago, IL 60655. Tel. (312) 881-8107.

ŠACHMATAI

Šachmatų pirmenybės vyks Lietuvos Jaunimo centre, 5620 S. Claremont Ave., Chicago, Ill. Tel. (312) 778-2200.

Šachmatų varžybos bus pravedtos 4-rių ratų šveicarų sistema. Laiko riba — 40 eimų per 2 val. Du ratai vykdomi pirmą dieną ir 2 — antrą.

Pirmo rato pradžia — šeštadienį, gegužės 14 d., 10:00 val. ryto. Registracija nuo 9:00 v.r. Laimėtoji teks dr. Algirdo Nasvyčio Atminimo pereinamoji taurė, įsteigta 1982 m. Taipgi numatomos piniginės premijos: nemažiau \$75.00 už I vietą, \$50.00 už II v. ir \$25.00 už III v. Premijas skiria privatūs aukotojai (ne iš žaidynių kasos).

Šachmatų dalyvių registracija atliekama iki gegužės 9 d., pas šachmatų varžybų vadovą: Mr. Pranas Šalkauskas, 6543 S. Campbell Ave., Chicago, IL 60629. Tel. (312) 436-5917.

DR. KENNETH J. YERKES
DR. MAGDALEN BELICKAS
DANTŲ GYDYTOJAI
Pensilvanijos nuolaida
2436 W. Lithuanian Plaza Court
Tel. 925-8288

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY (USPS-161000)

Published daily except Sundays and Mondays, Legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of Legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Second class postage paid at Chicago, IL

Subscription Rates: \$60.00. Foreign countries \$60.00.

Postmaster: Send address changes to Draugas — 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629.

Pašto išlaidas mažinant, pakvitavimai už gautas prenumerasas nesuinteresuoti. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytuvo adreso, gavus iš jo mokesį, atžymima, iki kada yra užsimokejęs.

DRAUGO prenumerata mokama iš anksto

	metams	1/2 metų	3 mėn.
U.S.A.	\$60.00	\$35.00	\$20.00
Kanadoje (U.S.A.) dol.	\$60.00	\$35.00	\$20.00
Užsienyje	\$60.00	\$35.00	\$20.00
Savaitinis (Šešt. pried.)	\$35.00	\$20.00	—

• Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nuo 8:30 iki 12:00.
• Redakcija dirba kasdien nuo 8:30-4:00; šeštadieniais nedirba.

• Redakcija straipsnius taisyso savo nuožiuma. Nesunaudotų straipsnių nesaugo. Jūs grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos prisiunčiamos gavus prašymą.

Atbėgo maždaug vidutiniu laiku moterims, per 4 val. 35 min. Iš pabaltiečių buvo pirmoji. Kovo 19-tą d. Los Angeles L.S.K. „Bangos“ surengtame koncerte klubo pirmininkas Algis Šėkas įteikė Daivai Rugienūtei pabaltiečių trofėjų. Daiva augo Detroite ir ilgus

metus žaidė tinklinį L.S.K. „Kovas“ komandoje; taip pat visuomet mėgo lengvąją atletiką. Maratone bėgo prisigėsi „Kovo“ ženkluką. Dabar žaidžia L.S.K. „Bangos“ tinklinio komandoje ir ruošiasi vyksti į III-tiasias Pasaulio Lietuvų Sporto žaidynes Australijoje.

DR. VIJAY BAJAI, M.D., S.C.
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ — VIDAUS LIGOS
IR ODOS CHIRURGIA
(Aukliai nuimami kabinete)
Priklauso Holy Cross ir Christ Igoninems
2434 W. 71 Street, Chicago
Tel. 434-5849 (veikia 24 val.)
Pirm., antr., ketv., penkt. nuo 12 iki 6 v.v.

Ofs. 735-4477;
Rez. 246-0067; arba 246-6581
DR. E. DECKYS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
SPECIALYBĖ — NERVŲ IR
EMOCINĖS LIGOS
CRAWFORD MEDICAL BUILDING
6449 So. Pulaski Road
Valandos pagal susitarimą

DR. A. B. GLEVECKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ — AKIŲ LIGOS
2655 W. 69 St.
Tel. 776-9691
pirm. 12-2 v. p.p.; treč. 12-2 v.p.p.;
penkt. 1-3 v. p.p.
3900 W. 95 St.
Tel. 422-0101
Valandos pagal susitarimą

Kabineto tel. — 582-0221
DR. JANINA JAKŠEVIČIUS JOKŠA
VAIKŲ LIGOS
6441 S. Pulaski Rd.
Valandos pagal susitarimą

DR. ALGIRDAS KAVALIŪNAS
Specialybė vidaus ir kraujų ligos
Nechirurginis išsiplėtusių venų
ir hemoroidų gydymas
5540 S. Pulaski Road. Tel. 585-2802
Valandos pagal susitarimą
Penkt., antr., ketv. ir penkt.
Reikalingi esant atvažiavimui ir į namus

DR. JOVITA KERELIS
Dantų Gydytoja
2659 W. 59th St., Chicago, IL
Tel. 476-2112
9525 S. 79th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. 598-8101
Val. pagal susitarimą

DR. VILJA R. KERELYTĖ
CHIROPRAKTIKA
— Amber Chiropractic —
5522 S. Wolf Rd.
Western Springs, IL
246-4000
Valandos pagal susitarimą

Tel. kabineto ir buto: Olympic 2-4159
DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1443 So. 50th Ave., Cicero
Kasdien 1 iki 8 val. vak.
išskyrus treč. Šešt. 12 iki 4 val. popiet

DR. IRENA KURAS
KŪDIŲ IR VAIKŲ LIGOS
SPECIALISTĖ
MEDICAL BUILDING
3200 W. 81st Street
Kabineto tel. RE 7-1168;
Rezid. 385-4811

Dr. Tumasonio kabineto perėmė
DR. S. LAL
SPECIALYBĖ — VIDAUS LIGOS
2454 W. 71st Street
434-2123
Pirm. 2-7. Antr. ir
ketv. 9-12. Penkt. 2-7

Kab. tel. LU 5-0348; Rez. PR 9-5533
DR. FRANCIS MAŽEIKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4255 W. 63rd St.
Val. pagal susitarimą: pirm. ir ketv. 12-9
6-9; antr. 12-6; penkt. 10-12; 1-6

Kab. tel. 471-3300; rez. 442-8297
VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS — ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.,
Chicago, Ill. 60652
Pirm., antr., ketv. ir penkt.
pagal susitarimą

Cardiac Diagnosis, Ltd.
Marquette Medical Building
6132 S. Kedzie
Chicago, IL 60629
Tel. 436-7700

RIMGAUDAS NEMICKAS, M.D.
S. PRASAD TUMMALA, M.D.
SURENDER KUMAR, M.D.
Širdies ir Kraujagyslių Ligos
Valandos pagal susitarimą

Namų 584-5527
DR. ALGIS PAULIUS
ORTOPEDINĖS LIGOS
CHIRURGIA
6132 S. Kedzie, Chicago, Ill.
Tel. 925-2670
1185 Dundee Ave., Elgin, Ill. 60120
Tel. 742-0255
Valandos pagal susitarimą

DR. L. D. PETREIKIS
DANTŲ GYDYTOJA
8104 S. Roberts Road
1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.
Tel. 563-0700
Valandos pagal susitarimą

DR. FRANK PLECKAS
(Kalba lietuviškai)
OPTOMETRISTAS
Tikrina akis. Pritaiko akinimus ir
„Contact lenses“
2618 W. 71st St. — Tel. 737-5149
Val. pagal susitarimą. Uždaryta treč.

Dr. Tumasonio kabineto perėmė
T. RAMA, M.D.
Specialybė — Chirurgija
2454 West 71st Street
Tel. 434-1818 — Rez. 852-0889
Val. pirm., antr., ketv. ir penkt.
3 iki 7 v.v. Tik susitarus

DR. ANTONAS G. RAZMA
Specialybė — Vidaus ligų gydymas
2636 W. 71st St., Chicago, Ill.
Tel. 436-0100
11800 Southwest Highway
Palos Heights, Ill. 60463
(312) 361-0220 (312) 361-0222

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ, PUSLĖS IR
PROSTATO CHIRURGIA
2656 W. 63rd Street
Val. antr. 1-4 v. p.p. ir ketv. 2-5 v. p.p.
Šešt. pagal susitarimą
Kabineto tel. 776-2880, rez. 448-5545

NANCY STREITMATTER, M.D.
KARDIOLOGĖ
2454 W. 71 Street
Tel. 434-6777
Valandos pagal susitarimą

EDMUNDS VIŽINAS, M.D., S.C.
Specialybė — Vidaus ligų gydymas
Kalbame lietuviškai
6165 S. Archer Ave. (prie Austin)
Valandos pagal susitarimą
Tel. 585-7755

JOHN P. WAITKUS, M.D., FACS
SPECIALISTAS CHIRURGAS
Priklauso Holy Cross Igoninei
2700 W. 43 St., Tel. 927-3231
Kalbame lietuviškai
Val. pagal susitarimą pirm., antr.
Ketv. ir penkt. nuo 3-7 v.v.

RELIGINĖS LAISVĖS

Vis dažniau į kiekvieną JAV katalikų vyskupų pareiškimą įsiterpia girdėti įvairių „laisvių“ gynyboje grupių protestai, reikalaujantys griežčiau saugoti Bažnyčios atskirumą nuo valstybės — noras vyskopus nutildyti. Tai normalus reiškinys tikrai laisvoje bendruomenėje, kur visi turi teisę pareikšti savo galvosenas. Tokios pažiūrų konkurencijos, debatai ir pačios skirtingos grupės gauna sąlygas savo pačių laikomą poziciją išreikšti ir su jos pasekmėmis doro. Tai ir yra tikros demokratijos puikiasias žiedas, kurio vertė kaip tik išryškėja, juo gyvybiniai svarbesni liečiami klausimai ir juo svarbesnės laisvės tokiais debatais iškovojamos.

Balandžio viduryje Charlottesville, Va., vyko simpoziumas apie JAV Konstitucijos pirmąjį amendamentą. Simpoziumo prelegentų tarpe buvo atstovai iš viso spektro šiuo klausimu pažįtur: nuo kairiausių American Civil Liberties Union (ACLU), vidurinės puz. People for the American Way ir dešiniausių — įvairių krikščionių fundamentalistų.

Pirmajame amandamente rašoma: „Kongresui neleidžiama padaryti jokių įstatymų, kurie religijos įteisintumui („establishment“) ar draudžiant laisvą religijos praktiką“. Liuteronų kun. Richard John Neuhaus, atstovaujantis Centrą Religijai ir Visuomenei, pareiškė, jog plačiai laikoma, kad šiame amandamente esančios dvi frazės apie religiją (draudžiant įsteigti valstybinę religiją ir draudžiant trukdyti jos laisvą praktiką) turinčios kaip nors atsverti vieną kitą. Iš tikrųjų, jis sakė, juodvi viena kitą papildo.

R. J. Neuhaus, pabrėždamas, kad bet kokia „religijos nestėgimo“ interpretacija, varžanti laisvą religijos praktiką, yra amandamento piktnaudžiavimas, pripažino, kad per paskutiniuosius 40 metų JAV teismuose vis dažniau laimi kovojantieji už religijos atskirumą laisvos religijos praktikos sąskaiton. Jis pareiškė, kad praktikoje Pirmasis Amendmentas varžo, ne saugoją religijos laisvę, kas kelia vis augantį nepasitenkinimą tarpe, kuriems rūpū religijos gyvastingumas Amerikos viešame gyvenime.

George Weigel, kalbėdamas apie pluralizmą Amerikos viešojoje aikštėje, argumentavo, kad religiniai pagrindais motyvuojamos vertybės turėtų būti gerbiamos viešojoje arenoje, vietoje dabartinės „sekularinės hegemonijos“, tačiau jis taip pat pareiškė, kad religinės grupės kaip tokios, turėtų vengti tiesioginių rulių valstybiniuose rinkimuose. Savo paskaitoj jis ragino saugotis grupių, teigiančių, jog jų politinė platforma esanti Dievo valia. Tai — „teokratinė pagunda“, kuriai dažnai pasiduoda tiek įvairios socialinio teisingumo siekiančios grupės, tiek ir religinių dešiniųjų grupės, vadinamos „New Right“.

Kun. J. Bryan Hehir, atstovaujantis JAV vyskupų konferencijos Socialinio vystymosi ir pasaulio taikos skyriui, irgi teigė, kad Bažnyčios rolė politiniuose reikaluose turinti būti netiesioginė. „Tai yra nelengva, bet būtina šios sferos neapleisti, kaip tik dėl to, kad likusios alternatyvos visai nepriimtinos: arba supolitinta Bažnyčia, arba Bažnyčia atsisitraukusi nuo žmoniškų rūpesčių. Pirmoji alternatyva neigia Evangelijos transcendentalumą (kad ji yra virš visų politikų), o antroji paneigia tai, kad krikščionių tikėjimas yra įkūnytas žmonėse, ne abstrakti ideja.

Panašia tema rašydamas „Our Sunday Visitor“ laikraštyje (88.IV.24) vysk. Mark Hurley išskėlė klausimą, kodėl, kai į kiekvieną JAV vyskupų pareiškimą prieš abortus ar mokyklose raginimą nedalinti mokiniams gimimų kontrolės vaistų šūkaujama net ir teismais apie Bažnyčios ir valstybės atskirumą, o tyliama, kai kunigai Pat Robertson ir Jesse Jackson kaip tik savo bažnyčiomis naudojasi savo kampanijai ir net jai naudojasi valdiškais pinigais. Vyskui Hurley neaišku, kaip jie gali savo bažnyčiose drąsiai rinkti parašus savoms kampanijoms, verbuti protestantų kunigus būti jų kompanijų darbuotojais ir priimti valdiškus pinigus.

Čia vyskupas pasisako ne prieš šiuos asmenų kandidatūras, o prieš medijos, ypač „New York Times“ ir „Washington Post“ bei kitų organizacijų tytelimą šiuo atveju, tuo tarpu kai kelia triukšmą apie katalikų vyskupų viešus pasisakymus ne politikos, o moralės — abortų klausimu. Hurley tai supranta kaip aiškų katalikų persekiojimą („harrasment“).

Jis išskelia, kad 1984 m. katalikų vyskupai neindorsavo nė vieno kandidato, o trijų žydų organizacijų pirmininkai formaliai indorsavo W. Mondale, k. „New York Times“ 84.X.18 laidoje visai be komentarų pranešė, nežiūrind to, kad tas pats laikraštis tų metų rugsėjo 15 vedamajame pareiškė, jog JAV vyskupų noras nustatyti kriterijų katalikams politiniams kandidatams „gresia tam susipratimui, kuris igoalino ankstyvesnę kartą išrinkti kataliką prezidentą“ (Kennedy). Tuo metu kun. Neuhaus laikraščiu atkirto, kad toks pareiškimas tolerancijos vardu iš tikrųjų tik skatina religinę netoleranciją („bigotry“).

Panašiai, takų rinkimo agentūra IRS savo nuosprendžiu 1978 m. pareiškė, kad katalikiškas laikraštis neleistina spausdinti Kongreso narių balsavimo protokolus, jei iš to skaitytojai galėtų susidaryti neigiamą nuomonę apie kandidatus, jei nenori netekti savo atleidimo nuo mokesčių. Net ir šiandien teisme yra užvesta byla, gresianti atimti Bažnyčiai atleidimą nuo mokesčių dėl JAV vyskupų pasisakymų prieš abortus. O visą šią veiklą vykdo ne kokios „objektyvios“ organizacijos, tik siekiančios išsaugoti konstitucinį atskirumą Bažnyčios nuo valstybės, o seni katalikų bažnyčios, ypač mokyklų priešai, rašo vysk. Hurley. Jų tarpe — ACLU, Americans United for the Separation of Church and State, mokytojų unija National Educational Association ir American Jewish Council, kurie 1985 m. paskyrė milijoną dolerių „ginti Bažnyčios atskirumą nuo valstybės“. Prie jų dabar jau prisidėjo NAACP, AFL-CIO, kita mokytojų unija American Federation of Teachers.

Baigdamas savo straipsnį, vysk. Hurley prisimena vieno seniausios amerikietiškos paranojos tradiciją ir yra antikatalikiškė ir klausia, ar tai nepaaiškina dabartinę medijos tytelimą apie nekatalikų demonstratyvų panaudojimą valdžios pinigų savo religiniams įsitikinimams propaguoti.

Šios polemikos — bandymas religinės tolerancijos ar netolerancijos ribų — tegalimas tik laisvame krašte, tik Amerikoje, bet būtina nepamanyti, kad dėl to, kad kova nekruvina, kaip mažiau kultūringuose kraštuose, ji yra mažiau gyvybinė. a.j.z.

Grandinėlės sceninių lietuviškų liaudies šokių ansamblis, pasirošęs vykti į 8-tąją šokių šventę. Nuotraukoje vaikų, studentų ir veteranų grupių šokėjai.

KONGRESAS, SEIMAS, TAUTINIŲ ŠOKIŲ ŠVENTĖ

Konstatuoti ir spręsti?

VACYS ROCIŪNAS

Maloni pramoga ir propaganda

VIII tautinių šokių šventė, įvykstanti liepos 2-3 dienomis Hamiltone susilaukia žymiai didesnio dėmesio spaudoje ir bendrai lietuviškojo gyvenimo besidominčioje visuomenėje, negu Hamiltono kaimynystėje Toronte kiti du svarbūs užplanuoti renginiai — IV Pasaulio lietuvių kultūros kongresas birželio 24-27 dienomis ir Pasaulio Lietuvių Bendruomenės seimas birželio 28-30 dienomis. Gal čia nieko nuostabaus. Didesni, masiniai renginiai yra patrauklesni miniai, malonesni akiai ir tautinei ambicijai.

Šioje tautinio šokio demonstracijoje dalyvaus apie 2,000 šokėjų iš įvairių Kanados, JAV, Europos, Australijos ir Pietų Amerikos miestų ir žiūrovų tikimasi sulaukti kelių, o gal ir keliolikos tūkstančių. Kongrese ir seime dalyviai geriausiai atveju bus skaičiuojami šimtais. Literatūros vakaras, Putino „Valdovo“ drama, jungtinis chorų koncertas, parodos sustraus didesnes auditorijas. Simpoziumai lietuviškos šeimoms problemomis, religijos reikšmės tautiniam išlikimui, muzikos, meno, literatūros, teatro, literatistikos, spaudos ir radio bei tautodailės klausimais susilauks didesnio dėmesio iš mūsų kultūrinio — visuomeninio gyvenimo vairotojų ir tų, kuriems šios problemos yra jų gyvenimo dalis.

Kultūros kongresas mėgina atviromis akimis pažvelgti į

faktus, aiškiai rodančius kultūrinio gyvenimo ne tik sustingimą, bet ir jo pagreitintu tempu slinkti nuosmūko kryptimi. Sutelkti mūsų intelektualai ir savo sričių specialistai neturėtų pasitenkinti tik šių faktų konstatavimu, bet siūlyti ir mūsų sąlygomis galimų sprendimų.

Po antrojo pasaulinio karo lietuvių kūrybinis potencialas išblėso. O pakaitalo prošvaisių horizonte nematyti. Tik tai po dvidešimties metų susirinkusiam Kultūros kongresui bus išskelta daugybė klausimų. Kongreso rengėjai, tikime, nėra linke šį susibėgimą padaryti tiksliai malonia pramoga ar pasisvečiavimu.

Pasaulio Lietuvių Bendruomenės seimo programa dar nėra galutinė išsikristalizavusi, gal todėl jie dar mažai ir rašoma. Globalinis lietuviškosios išeivijos seimas, aišku, neišspręs nei ekonominių, nei socialinių paskiruoje kraštuose gyvenančių lietuvių problemų, bet išrinkus ar perrinkus naują vadovybę, padės jai nustatyti gaires ne tik išeivijos lietuviškam išlikimui, bet nurodyti išeivijos ryšių su tautiniu kaimenu tėvynėje, bei tokio bendravimo plusus ir pavojus. Sunkūs, rizikingi sprendimai, bet būtini. Suvažiaavę atstovai, tikėkimės, prieš prie daugumai priimtinių sprendimų.

Tautinių šokių šventė, aišku, bus didinga pramoginė demonstracija ne tik lietuviui žiūrovui, bet ji gali būti ir patrauklus objektas Kanados televizijai, spaudai, radijui, valdžios ir visuomenės atstovams. Lietuvos ir lietuvių pristatymas to krašto gyventojams. Tai graži Lietuvos laisvės siekimuose duoklė, kokios ne visada ir už pinigus galima nupirkti. Visi veiksniai, įskaitant ir Vilią, rengėjams turėtų būti dėkingi.

Tautinių šokių šventės biudžetas sieks apie 200,000 dol. Čia visuomenė turės pasiryžti nepagalvėti aukos tiesioginėje aukų prašymų formoje ir atvykti į šventę, įsigyti bilietų, nusipirkti leidinių, suvenyrų ir t.t. Taip, ten atvykę turės gal ir gerokai palengvinti savo pinigines, bet už tai gaus tautinį pasididžiavimą, malonią pramogą ir ilgą, mielą prisiminimą viešnagės Kanadoje.

Šventės finansiniai, organizaciniai, pačios šventės įvykdymas, jos meninis apipavidalinimas yra daugelio galvosūkių problemos, krentančios ant dr. Vaidoto Kvedaro ir jo komiteto pečių. Jo našta lengvina finansinė komisija iš pirm. J. Kristolaičio, dr. S. Čepo, J. Stankaus, R. Sakalo ir A. Juozapavičiaus. O meninio pasirodymo, paties šokio

spektaklio grožio atsakomybę neša lietuvių tautinio šokio specialistai — veteranai kanadiečiai Rita ir Juozas Karasiejai ir Genovaitė Breichmanienė ir amerikietis Grandinėlės Liudas Sagys. Jų vardai jau daug pasako ir apie rūpestingą, beveik profesionalinį ruošimąsi ir jos meninį aukštį. Jie žiūrovų neapvils.

Visų renginių leidinys

Užplanuotas Tautinių šokių leidinys, apie 260 psl., su grupių, rengėjų, šventės svečių nuotraukomis bus ilgai išliekantis suvenyras, Hamiltono lietuviško tautinio spalvingo šokio prisiminimo dovana. Hamiltono dviejų tūkstančių lietuviškai kolonijai nelengva tokią šventę suruošti. Laimei, ji turi Toronto didmiesčio stiprų užnugarį su nuosirdžiais norais ir talka, su talentais ir entuziazmu. Grupių kelionės, ypač iš užjūrio, sudarys stambia išlaidų poziciją. Nakvynės, auditorijos Kolisėjau nuoma su unijų įvairiausiais reikalavimais, leidiniai, transportacija, grupių maitinimas, orkestras ir t.t. didins išlaidų skiltis.

JAV-se buvo sudaryti net trys atskiri komitetai finansiniams reikalams: vienas Tautinių šokių šventei, antras kongresui ir trečias seimui. Jie buvo numatę pinigų rinkti tik savo renginiams. Dabar jau sudarytas jungtinis finansų komitetas iš Stasio Jokūbauskio, dr. Petro Kisieliaus ir dr. Antano Razmos. Padarytas logiškas sprendimas. Norima surinkti 100,000 dol. O kodėl dabar nepagalvoti ir apie kitą, mano galva, taip pat jungtinio darbo pranašumą ir naudą? Kodėl Kultūros kongresas, Pasaulio lietuvių seimas savo programas su paskaitininkais, renginiais, svečiais ir t.t. negalėtų įtalpinti į užplanuotą Tautinių šokių šventės leidinį, aišku, duodant jam bendrą, visus įvykius jungiantį pavadinimą. Būtų sutauptos atskirų leidinių spausdinimo išlaidos, o visi tų renginių dalyviai Toronte ir Hamiltone galėtų džiaugtis išspindugų leidiniu, negu išleidžiamais kelių ar keliolikos puslapių pamfletais. Padidinus bendro — jungtinio leidinio tiražą, būtų sumažinamos ir atskiros knygos spaustuvės kaina. Mėginti. Ar taip sunku susitarti?

Iš pokalbio su Liudu Sagiu

Vieną sekmadienį, besidalinant informacijomis apie įvykstantią Tautinių šokių šventę, paprašiau Liudo Sagio pasakyti šiais klausimais.

— Jūs esate buvęs ir anksčiau Tautinių šokių šventių programos vadovas. Ar šios šventės parengimo darbai taip vyksta, kad nebus kliūčių ar rimtesnių sutrukdyimų viską įvykdyti taip, kaip yra užplanuota?

— Praėjusių metų gegužės mėn. buvau paprašytas įsijungti į šventės šokių, žaidimų programos paruošimą. Sutikau, atėjau gerų norų vedamas. Tokiais pat nusiteikimais radau Genovaitę Breichmanienę, Ritą ir Juozą Karasiejus. Jie, būdami šventės vykdymo centre, atlieka didžiausią programos ruošos darbų krūvį. O tų darbų darbelių programos vadovams yra tiek, kad neužtenka laiko net reikalingiems pasikalbėjimams, o apie savitarpio ginčus ar barnius negali būti nė kalbos. Žinoma, kliūčių, sutrukdyimų, ruošiant tokio masto renginį, ir be blogos valios gali atsirasti. Man šį kartą daugiausiai rūpi šokėjos, šokėjai. Jų skiriamas laikas programos paruošimui yra trumpas. Jie užimti mokyklose, darbuose, organizacijų veikime. O kur dar ir šeimos reikalai. Ir meno vadovai negali čia daug ką padaryti — tik kalbėti, skatinti, įtaigoti ir tikėtis, kad viskas laimingai pasibaigs.

— Ar šventė bus tokia pat ar panašus „sukirpimo“, kaip buvusios septynios? Jei ne, tai kokias naujoves įvesite?

— Kiekviena šokių šventė ateina su savo naujais šokėjų veidais, šokiais, nuotaka. Naujai, šviežiai ateis ir šį. Per eilę šokių šventių esame pasiekę tam tikrą programos ruošoje įgūdimą ir šventinės programos atlikimo lygį. Šokame, atliekame stilizuotus, daugiausia scenai pritaikytus lietuvių liaudies šokius (tautiniuosius vadina mus), žadimus. Jų tarpe dar įpiname ir laisvos kūrybos choreografinių vaizdėlių. Visa tai atlieka vaikai, jaunieji, studentai ir vyresni šokėjai, šokėjos orkestro ir choro palydoje. Tai margas, įvairus ir gana įdomus vaizdas, kuris iki šiol daugumos žiūrovų buvo vertinamas teigiamai. Tad ar reiktų didinti pasirodymo darbą ir didesnis pastangomis ieškoti įvairių naujų, žinant, kaip sunku programoms atliktoms rasti šokių repetitijoms vieną, kitą pridėtinę valandą. Nežiūrint to, bus ir naujų šokių, naujų jų apipavidalinimo, ypač kreipiant dėmesį į galimai įdomesnę visos programos masinį išdėstymą.

(Bus daugiau)

ŽYGIS Į RYTUS — ŽYGIS Į VAKARUS

JUOZAS ŽYGAS

5

Visi daliniai gavo tam tikrą kiekį pašilų. Pirmiausia, žinoma, vadai turi rodyti pavyzdį. Sovietinių papročių, suprantama, be jokių instruktorių, vieni po rajoną šliaužiojo, kiti kur nors į parką ėjo. Rezultatai buvo tokie, kad po tokio sporto keletą dienų išsiskėtę kaip žąsys krypuodavo. Kad nuo gyvenimo neatsilikčiau, ir aš, nelaukdamas paraginimų, su pašilūžomis išėjau į Vingio parką (tuomet jis dar kitu vardu vadinosi). Į kalniuką šiaip taip užsikrapštydavau, blogiau tai buvo į pakalnę. Pradėdavau ant pašilūžų, o pabaigdavau ant sėdynės. Tokių pratybų rezultatai buvo labai aiškūs. Prie stalo tai šiaip taip sėdėjau, blogiau būdavo, kai ateidavo koks viršininkas ir reikėdavo atsisėti.

Suintensyvinto apmokymo planuose buvo ir šaudybos pratimai. O čia tai jau buvo ginklininkų šaudymas. Šaudymo pratimai ir dar ant sniego! Galejo žemė drebėti, galėjo laivas paskęsti, bet šoviny negalėjo dingti. Jeigu buvo išduota 1000 šovinių, tai turėjo grįžti tiek pat tūtelė. O kas bus, jeigu kokia tūtelė ir pusnį prasmegs? Praktiškai tai neatsitiko, bet visi bijojo. Toks reikalas būtų pasiekęs korpo štabą, o gal net aukštesnės instancijas. NKVD akys budojo! Apie tai nebuvo kalbama, bet visi tai jautė.

Patinka ar nepatinka, bet planą atlikti reikia. Išėjame šaudymo pratimams, sniegas girgžda, tvoros

pokši — saulė per Vilniaus kalnelius tik vos bando pakilti. Šone Trijų Kryžių kalnas, kryžiai jau saulės apšviesti. Einame miškeliais pro senus fortus, pagaliau slėnis, kuriame vykdysime šaudymo pratimus. Kaip sakoma: „Žmogus šaudo, o Dievas kulkas gaudo“. Šalta, rankos sušalusios, vos šautuvą sugrabinėja — yra ir į skydus nepataikančių. Tokių tuojau patikrinamos tuščios šovinių tūtelės, galima nepataikyti — svarbu, kad šoviny nepatektų į kišenę. Šaudymo rezultatai vis tiek bus tvarkoje.

Siunčiant į korpo štabą, viskas bus ištaisyta — išglostyta. Čia svarbią rolę suvaidina politinių pamokų duomenys. Kas daro pažangą politiniame apmokyme, reiskia, tas yra sąmoningas, todėl ir į taikinį geriau pataiko. Viskas turės būti štabe sutvarkyta, negalima soclenktynėse atsilikti! Velniaų ir taip užtenka. O kai rezultatai geri, o gal dar pagyrimas bus — tai visų ūpas pasitauso.

Beveik baigiant šaudymo pratimus, ėmė ir atsitiko, ko visi bijojo. Vienas užsižiopsojo ir šovinio tūtelė ir pusnį įkrito. Sniegas buvo pirštis iščiupinėtus, išgrabstytas, kol tūtelė buvo surasta. Grįžtant atgal, politruakai (politvadovai) ragina — pjesnia (daina)! pjesnia! Visi susalę, nuvarę, tad iš tos „pjesnios“ nieko gero neišeina. Priėjus priemiesčius pakvimpa alyvos kvapas, turbūt blynus kepa. Daugelis, užuodę tą kvapą, prisimena „mamunę ir blynus“.

I miškus, į šaltį ir pusnynus

Po šaudymo pratimų, dar beveik nespėjus sušilti, pasklido žinia, kad reikės vykti į žiemos stovyklą. Smulkmenų nežinojome, tik tiek teko išgirsti, kad viskas vyks prisilaikant naujų Timosenkos direktyvų. Reiskia, viskas vyks fronto sąlygomis. O kokios tos

fronto sąlygos, tai aiškiau supratimo neturėjome. Politvadovai, atrodo, irgi gerai nežinojo. Visus gandus į krūvą sudejus, tik tiek tebuvo aišku, kad nebus nei virtuvės, nei palapinių. Virtuvės personalas nebuvo painformuotas apie jokių žygį, sandėlininkai taip pat neturėjo sąrašus įrankiams, bet nebuvo nurodytos palapinės. Pažiūrėsim — pamatysime!

Gandai sklido, bet išvykimo datos nežinojome. Prie to jau buvome įpratę. Korpo štabe aukštojo vadovybė vykdavo karinius žaidimus, o daliniai būdavo parengties stovyje. Priklausant nuo žaidimų eigos, reikėdavo staiga vykti į puolimą, pridengimą, atmušti šarvuotus ar pasitraukimą. Ir dabar galbūt panašūs žaidimai vyko. Nežiūrint visos įtampos, pasitaikė proga išeiti į miestą, į korpo štabą reikėjo pristatyti kažkokį voką. Tad pasinaudojęs ta proga apsipirkau, kad kokie įvykiai neužkluptų nepasirodusio ir tuščiomis rankomis.

Dienos slinko, laukėme. Pasitaikydavo, kad po kokios savaitės parengties viskas vėl grįždavo į normalias vėžes. Bet ne šįkart! Staiga įsakymas, važiuojame! Mūsų dalinys buvo motorizuotas. Sunkvežimis, kuriame tenka važiuoti, pakrautas sprogstamąja medžiaga. Apie sprogstamąsias medžiagas bent šioji tokį supratimą turėjome ir žinojome, kad normaliomis sąlygomis jos nepavojingos. Taip pat žinojome, kad sušalęs dinamitas yra pavojingas.

Dabar, dideliame šaltėje, sėdime ant dinamito dėžių. Nors ant jų ir sėdime, o jos šokinėja. Kelias prastas, o mūsų šoferiai irgi negeresni. Žinome, jeigu kas mūsų sunkvežimiumi atsitiktų, tai neteks nei aiktelėti, nei persižegnoti. Vaziuojame miškais, pagaliau atvykstame į nurodytą vietą. Sako, netoliese yra Neris. (Bus daugiau)

SKAUTYBĖS FONDO VAKARAS-BALIUS

Clevelando skautija, minėdama 70 metų Lietuvių Skautų sąjungos veiklos sukaktį, balandžio 30, 6:30 v.v. Lietuvių namuose rengia vakarą-balių Lietuviškosios Skautybės fondui paremti.

L.S. fondo pirm. v.s. Česlovo Kiliulio pakviesta, s. dr. Giedra Matienė sudarė specialų komitetą iš skautų vienetų atstovų ir pakvietė solistę Romą Mastienę iš Chicago atlikti to vakaro meninę programą. Jai akompanuos pianistė Danutė Liaubienė. Po trumpo atidarojimo rengėjų žodžio, koncerto svečiai bus pavaišinti puikia vakariene; šokiams gros „Space“ orkestras. Bilietai po 20 dol., arba 35 dol. porai, užsisakomi skambinant Marijai Puškorienėi, tel. 486-8613. Clevelando skautija maloniai kviečia visus dalyvauti.

Lietuviškos Skautijos fondo pirm. v.s. Česlovas Kiliulis.

Nuotr. Vl. Bacevičius

Skautybės fondas įsteigtas prieš 13 metų ir iki šiol yra sutelkęs per 135,000 dol. pagrindinio kapitalo, kurio palūkanos, per 10,000 dol., kasmet yra skiriamos skautiškai veiklai pagyvinti, jaunųjų skautių, skautų vadovų paruošimui, jų tobulinimui, skautų leidiniams bei kitoms projektams įgyvendinti. Šis fondas yra Lietuvių Skautų sąjungos padalinys. Nuo pat įsikūrimo pradžios Fondo reikalų vedėju yra v.s. Česlovas Kiliulis, kuris atvyksta iš Bostono į šį sukaitytinį renginį.

Fondui aukos renkamos visame laisvame pasaulyje per Fondo atstovus lietuvių telkiniuose. Clevelandas turi du LS fondo atstovus — v.s. Vytautą Jokūbaitį ir v.s. Vladą Bacevičių.

Darbu koordinavimui yra leidžiamas „Bendrališkis“. Aukotojai kasmet gauna leidinėlį su metine apyskaita ir aukotojų pavardėmis. Stambesniems aukotojams įteikiama grafiko Vy-

tauto Igno raiziny „Skautija“. Fondan įnešamos sumos atleidžiamos nuo federalinių mokesčių.

Visi esame kviečiami dalyvauti šiame gražiame pobūvyje, daugiau išgirsti apie šį Lietuviškosios Skautybės fondą, jaučiai praleisti vakarą ir paremti skautišką veiklą.

JAUNO PIANISTO REČITALIS

Clevelando moksleivių ateitininkų Maironio kuopa balandžio 9, Dievo Motinos parapijos salėje surengė pianisto, Oberlino konservatorijos absolvento Revinder Vasaitis-Sehgal pianino koncertą, kuriame buvo atlikti trys trumpi K. M. Čiurlonio kūriniai, Ludvig van Beethoven Sonata No. 23 F. Minor Op. 57 (Appassionata), Robert Schumann Kreisleriana Op. 16 ir bisui Brahms Caprici Op. 116.

Jo koncerto klausėsi arti pusantro šimto muzikos mylėtojų, jų tarpe ir profesionali muzikali prof. Andrius Kuprevičius, Birutė Smetonienė, Genovaitė Karskienė, Julius Kazėnas, Sigita Kavaliauskas ir kiti. Klausytojai nepagalėjo ilgų ir nuosirdžių aplošimėntų jaunam muzikos talentui.

Oberlino kolegijoje įsigijęs bakalauro laipsnius muzikoje ir biochemijoje R. Vasaitis-Sehgal grįžta į San Francisco, kur yra gavęs ketveriems metams stipendijas San Francisco konservatorijoje ir University of California Medical School, kur molekulių biologijoje sieks doktorato. Iš 500 kandidatų tik 36 buvo priimti šios mokslo srities mokslo studijoms gilinti.

Ravinder turi dvi seseris: Viją Almėnas-Sehgal, turinčią doktoratą Public Health iš Havajų universiteto, ir Saritą, 15 m., besimokančią San Francisco baleto mokykloje ir jau dalyvaujančią baleto pastatymuose.

Į koncertą buvo atvykusi ir pianisto motina Aldona (Almėnas) Sehgal. Po koncerto ir pianistas ir jo motina buvo apdovanoti gėlėmis. Visi koncerto dalyviai buvo pakviesti kavutei ir užkandžiams.

Koncerto pranešėja Maironio kuopos pirmininkė Aida Bublė. Valdyboje jai talkina Ina Šilgalytė, Rimas Bieliūnas ir Danius Šilgalis.

Koncerto dalyviai tikrai dėkingi ateitininkų moksleivių kuopai už mielą ir kultūringą vakarą.

NUOSIRDŲS AUKOTOJAI

Lietuvių religinės šalpos vėjus tęsiamas toliau. Iki šiol per abi

LIETUVIAI FLORIDOJE

St. Petersburg, Fla.

MAIRONIO MINĖJIMAS

Floridos Amerikos Lietuvių klubo vadovybė balandžio 13 d. 4 val. p.p. suruošė savo salėje Jono Mačiulio-Maironio 125 metų gimimo sukakties minėjimą. Minėjimą pradėjo ir jam vadovavo klubo pirm. A. Karnius. Įvadiniamie žodyje jis akcentavo Maironio reikšmę, žadinant tautinį atgimimą. Minėjimo paskaitininku pakvietė lituanistą Aleksą Vaškėlį.

A. Vaškėlis išsamioje paskaitoje aptarė Maironio asmenį anų dienų švietimo, paliesdamas įvairius jo gyvenimo ir darbų aspektus. Davė biografinių žinių pagrindinius taškus. Poeto portretui pasinaudojo kan. J. Tumo-Vaižganto, kan. M. Vaitkaus bei kun. St. Ylos prisiminimais, papildydamas prof. J. Brazaičio ir V. Zaborskaitės išvadomis. Apibūdino ir įvertino Maironio kūrybinį palikimą. Apibūdindamas kūrybą, pažymėjo, kad poetas įnešė savitą požiūrį į Lietuvos ateitį, ko aušrininkai dar nedrįso kelti. Tam pavaizduoti kalbėtojas pacytavo kai kuriuos nemirštantus Maironio visuomeninės poezijos posmus. Išryškino ir Maironio klasiškosios kūrybos aspektą. Nurodė skirtumą tarp Maironio vertinimo Lietuvoje ir čia. Ten jo kūrybinis palikimas įaugęs į tautos sąmonę (pvz. Lietuva brangi, Marija, Marija ir kt.), o čia tik tam tikra praeties nostalgija. Prelegentas, papasakodamas apie išskirtinį Maironio reikšmę dabartinės Lietuvos gyvenime, išryškino tautos politines aspiracijas, kurios reiškiasi vien Maironio frazėmis „Lietuva brangi“ ir „palengvink vergiją“, bet ir jaunosios gėlių puokštės, padedama prie Maironio paminklo Rotušės aikštėje Kaune.

A. Vaškėlis užbaigė savo pastabas apie Maironį, palygindamas G. Jakubonio statulos masyvą su lengva spalviniai barokine kontrastiška aplinka: kaip pati statula savo masyviniu svoriu yra įaugusi į Kauno Rotušės žemę, taip ir Maironio palikimas įaugęs į tautos sąmonę.

Paskaita, užsitęsusi 45 min., buvo akademinio lygio, kruopščiai paruošta, vaizdinga. Maironio poezijos skaitymas. A. Karnius išvardino eilėraščių skaitovus — deklamatorius, trumpai apibūdindamas kiekvieną eilėraščių, pasinaudodamas

lietuvių parapijas ir tiesiog LRS Clevelando skyriu (pirm. Ona Žilinskienė) jau gauta per 18,000 dol.

Svarbūs ir kilnūs tikslai mūsų visuomenės yra gerai suprantami ir vertinami. Laukiama šion talkon įsijungimo ir tu, kurie dar nespėjo būti šio vėjus dalyviais.

V. R.

A. Vaškėlio paruoštu tekstu. Poeziją skaitė — deklamavo: A. Karnienė, A. Ulbinas, A. Kusinskis, St. Vaškys, S. Vaškienė, D. Mažeikienė, D. Mackialienė ir V. Mažeika.

Po to Lietuvių klubo choras, vadovaujamas P. Armono, sklandžiai padainavo tris Maironio dainas: Lietuva brangi — J. Naujalis, Vasaros naktys — J. Naujalis, Naktis graži — B. Jasenauko ir naujoji Ruduo ir Vasara — V. Budrevičiaus, žodž. K. Lukėno. Publikai prašant, ši daina pakartota.

Pabaigoje choras su visais atsilankiusiais i minėjimą sugiedojė „Lietuva brangi“. Uždaromajame žodyje klubo pirm. A. Karnius nuosirdžiai padėkojo paskaitininkui A. Vaškėliui, poezijos skaitovams — deklamatoriams ir klubo chorui. Padėkojo ir gausiai i šį minėjimą atsilankiusiai publikai, pakviesdamas visus prie kavutės. Kadangi balandžio 14 d. 3 val. p.p. tame pat klube bus Maironio minėjimo tęsinys, A. Karnius kvietė visus dalyvius ir kitą dieną atsilankyti.

Balandžio 14 d. buvo suorganizuota pokalbinio pobūdžio Maironio minėjimas. Minėjimą pradėjo ir pravedė A. Karnienė. Pradžioje kun. V. Dabušis parodė Maironio gimimo šimtmečio klasišką pagaminimą, lietuvių mokykloms skirtą programą, iliustruotą skaidrėmis, vaizduojančiomis Maironio aplinką ir poezijoj minimas

Lietuvos vietas. Prisiminimus pasakojo kun. J. Gasiūnas, 7 metus mokėsis Kauno kunigų seminarijoje, rektorijaujan Maironiui, kun. V. Dabušis — 2 metus, esant Maironiui rektoriumi, A. Dvėnienė-Grigaitienė, K. Kleiva. Įspūdingai nuskambėjo tremtinio vyskupo J. Steponavičiaus laiško ištrauka apie Maironio reikšmę lietuvių tautos gyvenime.

A. Karnienė padėkojo kun. V. Dabušiui už parodytas skaidres, visiems kalbėtojams už pasakotus prisiminimus ir pasiūlytą gražiai praėjusiu dviejų dienų Maironio minėjimu.

Pokalbinė minėjimo dalis buvo naujas dalykas įvairiom program turtingoje lietuvių kolonijoje. Labai rekomenduotina, kad panašius parengimų organizatoriai išnaudotų prisiminimais turtingą kolonijų galimybes.

Per abi dienas A. Vaškėlis buvo suruošęs gausią knygų parodėlę apie Maironį, jo kūrybą bei kūrybos nagrinėjimą. Parodėlė kelė lankytojų dėmesį. Klubo scena papuošta poeto Maironio atvaizdu (pieštu O. Galvydienės) ir V. Gružo išrašytu poezijos posmu „Grazi tu mano brangi tėvyne...“, skoningai panaudojant tautinius simbolius.

Tenka pažymėti, kad šis lietuvių klubo ruoštas minėjimas Albino ir jo žmonos Angelės Karnių idėjų pastangų dėka buvo skirtingas nuo kitų minėjimų savo nekasdienišku, įvairumu ir gerai suorganizuotu programos atlikimu.

K. Gmž.

STAN BALZEKAS, Ltd.
PONTIAC — SAAB
6621 W. OGDEN, BERWYN
312-788-5700

receive
\$500
cash back

88 Pontiac LeMans Aerocoupe

Kaina prasideda nuo
\$5995

VIII TAUTINIŲ ŠOKIŲ ŠVENTĖS FINANSŲ SKYRIUS

Šventės pirmininko dr. Vaidoto Kvedaro pakviestas, Juozas Kristolaitis sutiko organizuoti, koordinuoti ir tikrinti VIII T. Šokių šventės pajamas ir išlaidas.

Šventės piniginiams reikalams tvarkyti — administruoti sudarytos šios sekcijos:

Šventės IŽDININKAS — Rimas Sakalas, TALKOS vedėjas.

Lėšų-aukų telkimo sekcijai vadovauja dr. Silvestras Čepas; dr. Marija Arštikytė-Uleckienė ir Herbertas Stepaitis — nariai.

Bilietai Sekcija — Jonas Stankus, TALKOS pirmininkas, rūpinasi paštu užsakomais bilietais Talkoje ir vadovauja SUSIPAŽINIMO vakaro bilietai platinimui. Suaugusių BANKETO bilietai platina Bernardas Mačys ir jo vadovaujama Hamiltono Apylinkės Bendruomenės Valdyba.

Jaunimo VAKARIENĖ-Šokiai — Juozas Bajoraitis ir jo vadovaujama jaunimo grupė.

Alfonas Juozapavičius platina tik BANKETŲ bilietus Toronte ir organizuoja LOTERIJĄ susipažinimo šokių metu.

Klevelande — Vytautas Staškus, TAUPA kredito bankas, platina bilietus i visus VIII T.Š. šventės renginius, tel. (216) 481-6677.

Čikagoje — Jonas Vaznelis „Gifts International“, platina VIII T. Šokių šventės bilietus i visus renginius, tel. (312) 471-1424.

Paštu bilietai užsakymai priimami iki birželio mėn. 5 d. šiuo adresu:

TALKA — bilietai, 830 Main Str., E. Hamilton, Ont., L8M 1L6, Canada.

Finansų skyriaus informacijas teikia J. Kristolaitis, tel. (416) 689-5733.

Šventės Inf., J. K.

CLASSIFIED GUIDE

HELP WANTED

MACHINISTS

Minimum 5 years experience. Must work from Blue prints with minimal supervision. Experience in grinding & all phases of machining, a must. Must have own tools. Wages commensurate with experience.

Please call in English
EVEREDE TOOL COMPANY
237-5900
NEAR GRAND & CENTRAL

Reikalingas valytojas.
Skambinti 247-0582

Reikalingos lietuviškai-angliškai kalbančios padavėjos. F.T./p.t. Skambinti 737-9187.

FOR RENT

Išnuojamas mažas butas, pirmame aukšte, užkalbinėje namo dalyje. \$180 mėn. Marquette Parko apyl. Skambinti: 434-4933.

FOR SALE

Pigiajai parduodu tinkamus naudoti Lietuvoje
VIDEO REKORDERIUS
(312) 839-5829

MISCELLANEOUS

**A VILIMAS
MOVING**
Tel. 376-1882 ar 376-5996

10%—20%—30% pigiau mokėsit už apdraudą nuo ugnies ir automobilio pas mus.

FRANK ZAPOLIS
3208½ West 95th St
Tel. — GA 4-8654

ELEKTROS

VEDIMAI — PATAISYMAI
Turio Chicago miesto leidimą. Dirbu ir užmiesty. Dirbu greitai, garantuoti ir sąžiningai.

655-2020

KLAUDIJUS PUMPUTIS

Lietuvė advokatė ieško kūdikio išūnyjimui. Kūdikis turės gerus namus, bus mylimas, saugus ir gaus katalikišką išauklėjimą bei išmokslinimą. KONFIDENCIALIAI. Tel.: 476-8719.

LIETUVOS GINKLUOTOS PAJĖGOS 1918-1940 M.

1987 m. pabaigoje pasirodžiusi Vytieno Statkiaus parengta knyga susilaukė plataus skaitytojų dėmesio ir labai teigiamą vertinimą. Knygoje surinkti duomenys apie nepriklausomos Lietuvos kariuomenės kūrimąsi, organizaciją, mokymą, tarnybą, ginklavimą ir kt., atseit, duotas išsamus jos sudėties ir veiklos vaizdas. Aprašyta ir visa eilė kariuomenei giminingų organizacijų bei sambūrių. Knygoje 1040 puslapių, per 300 iliustracijų, kelios spalvotos uniformų ir ženklų lentelės, įrišta kietas viršelias. Knygos išleidimą finansavo Vydūno Jaunimo Fondas.

Kaina su persiuntimu kainuoja \$29.00, Illinois gyventojai moka \$31.00. Užsakymus slųsti: **DRAUGAS**
4545 W. 63rd St.
Chicago, IL 60629

REAL ESTATE

MLSP KOMPIUTERIŲ

pagaiba galite PIRKTI ar PARDUOTI NAMĄ mieste ir priemiestiuose. Sąžiningai patarnaus

J. BACEVIČIUS
BELL-BACE REALTORS
INCOME TAX — INSURANCE
6529 S. KEDZIE
778-2233

GREIT IR SAŽINGAI PATARNAUJAME PIRKIME BEI PARDAVIME NUOSAVYBĮ.

Nemokamai įkainuojame jūsų nuosavybę, taip pat pristatysim pagal pageidavimą, sąrašą parduodamų namų jūsų ieškomą apylinkę, mieste ar priemiesty. Suinteresuoti prašau skambinti ar užteiti pas

BUDRAITIS REALTY
6600 S. Pulaski
767-0600

Century 21 KMIECIK REALTORS

7922 S. PULASKI RD

DANUTĖ ŠČERBAITĖ MAYER

284-1900

Jei norite parduoti ar pirkti savo nuosavybę per Amerikos populiariausią agentūrą, prašome skambinti Danutei Ščerbaitei Mayer dėl sąžiningo patarimo ir velturi jūsų namų įkainavimo.

Namas apžiūrėjimui sekmd., balandžio 24 d. 1-4 v. p.p. 3549 W. 78th St. 6 kamb. mūras, vieno sav. gyventas 31 m., mod. virtuvė ir vonia; ištais rūsų; šildomas 2 auto. garažas; aluminio „trim“; didžiulės rūbinės; naujas stogas ir šildymo sistema; daug priedų. Skubėkite apžiūrėti!

Namas apžiūrėjimui sekmd., balandžio 24 d. 1-4 v. p.p. 3907 W. 58th Place. 3 mieg. 4 m. amžiaus mūras! 20 pėdų virtuvė su daugybe ažuolinių spintelių, 1¼ prausyklos; ištais rūsų; didžiulis baseinas; centralinis šildymas; daug priedų. Puikus pirkynys. Apžiūrėkite dabar!

No. 182 — 53 & Pulaski. Dailus, švarus 3 mieg. mūrukas su didele virtuve-valg.; vonios kamb. keramikos plytelėmis; ištais rūsų; centralinis šildymas; aluminio „trim“; potvynio kontrolė; nauji elektros laidai; 1½ auto garažas; didelis kiemas; 4 namų apyvokos įrenginiai. Namas puikiam stovui! Skubėkite ir apžiūrėkite dabar.

No. 192 — Garfield Ridge Special: 3 mieg., 30 metų mūras; moderni virtuvė ir vonia; gražus įrengtas rūsų su baru; didžiulis 2 auto. garažas su dirbtuvėmis; skydas profesionaliai išplaukotas; didelis baseinas ir atvira veranda pasidžiugti vasaros saule; aluminio „trim“; centralinis šildymas; nauji kilimai; daug priedų. Puikus pirkynys. Skubėkite!

AR NORITE PARDUOTI?

Savo namą galite parduoti, tik pas skambinkite telefon. Mūsų padavėjai sėkmingai jums patarnaus. Mes jums galime padėti, nes daugiau stengiamės. Vam įvertinimui skambinkite skubiai — fabar.

O'BRIEN FAMILY REALTY
Tel. — 434-7100

Sav. parduoda „condo“ 63 & Pulaski apylinkėje; 2 mieg. kamb., 1 prausykla; 3-čiame aukšte. Išlaidymas kainuoja mažai. \$52,500. Apžiūrėti susitarus, tel. 974-2951.

House for sale by Owner West of 67th Pulaski Area; 1½ story brick 4 & 6 room apartment; private entrance — and finished English basement; 2 car garage; many extras, c/c; show room condition. Call 284-2345.

Century 21

OLSKICK & CO., REALTORS
1180 State Street
Lemont, Illinois 60439
(312) 257-7100

Didžiulis 2 a. namas gražiame Lemonto Hilltop Estates. „Loft“ virš salono; 4 ar 5 mieg.; 2½ prausyklos; ištais rūsų, centralinis šildymas, „whirlpool“; 2 auto garažas, ažuolinės durys. Tik \$187,900.

Tudor stiliaus Žavus, jaukus namas stomas ant ½ akro sklypo. Daug įvairių priedų. Pagrindiniame mieg. „whirlpool“. Nors užmiestyje, bet per kelias minutes galėsite pasiekti apsipirkimo centrus ir I-55 kelią, Lemontas. \$189,900.

Skautybės fondo vakaro rengėjai. Iš kairės: I eil. — Stėfa Gedgaudienė, Marija Puškorienė, dr. Giedra Matienė, Julija Taorienė, Danguolė Vadapoliene; II eil. — Alfa Juodikis, Vytautas Jokūbaitis, Aldona Miškinienė, Džėnasas Kizys, dr. Stepas Matas ir Vladas Bacevičius.

Nuotr. V. Bacevičius

Vasario 16 gimnazijos direktorius Vokietijoje Andrius Šmitas su Dana Šleniene Chicagoje.

MOKYKLINIO AMŽIAUS VAIKŲ TAUTINIŲ ŠOKIŲ PRADŽIA

RIMAS BAGDONAS

Šių metų liepos 3 dieną Hamiltono mieste, Ontario, Kanadoje, bus Pasaulio Lietuvių Tautinių šokių šventė. Didelis užsibrezimas, didelis pasiryžimas, didelis darbas. Jau dabar tikimasi, kad daugiau kaip du tūkstančiai šokėjų pasirodys didžiojoje Cops Coliseum arenoje. Mus žavės tautinių šokių veteranai, jaunimas ir vaikai. Rengėjai tikisi, kad žiūrovai užpildys šešiolika tūkstančių vietų, iš kurių visa arena puikiai matoma. Ir aš, nors dabar jau nešokantis, ten su Regina būsiu ir noriu dar paraginti ir kitus šioje šventėje dalyvauti.

Tautiniai šokiai. Juos tik pokalbyje paminėjus, mums prieš akis vaizduotėje pasirodo besisukanti mūsų lietuviškos tautinių drabužių dėvintieji šokėjai ir girdime kaip kartais gal ir nostalgiskai mūsų tautinių šokių muziką juos lydi.

Nemažai kas iš mūsų, o gal ir daugumas, esame tautinius šokius šokę. Ir bežiūrėdami gal mes vėl prisiminsime tuos laikus. Dalis žiūrovų žiūrės ir į šokančius savo vaikus, o dalis gal jau ir savo anūkus, pradžios mokyklas dar belankančius, su ypatingu dėmesiu stebės.

Bet ar kas pagalvos ar beprisimins, kaip ir kada tas mokyklinis jaunimas, tie patys mažieji pradėjo šokti? Bet aš žinau, nes aš esu jabolnskietis. Kas toksai? Aš, lankydamas Jono Jablonskio pradžios mokyklą Kaune, buvau pirmojoje pradžios mokyklos amžiaus vaikų tautinių šokių grupėje.

Ši mokykla buvo, o gal ir dabar dar yra Kaune, Žalikalnyje, ant kampo Žemaitių ir Aušros gatvių. 1936 metų pavasarį (o gal 1935 metų rudenį), kai aš jau buvau ketvirtame skyriuje, mūsų mokytoja Birutė Vokietaitytė paklausė, ar kas iš mūsų berniukų, nes aš buvau berniukų skyriuje, norėtų šokti tautinius šokius. Iš pradžių mes nesusigaudėme, ką tai reiškia, bet ji mums paaiškino, kad ji nori sudaryti vaikų tautinių šokių grupę. Aš ir mano du draugai Antanas Stankevičius ir Alfonsas Vasiliauskas nutarėme, kad reikėtų pabandyti. Kai mokytoja pasakė, kad reikės šokti su mergaitėmis, suabejojome, bet nutarėme „surizikuoti“.

Ir susidarė septynios poros. Kodėl septynios, tai aš ir dabar nežinau. Bet po pamokų pradžioje repetuoti. Vokietaitytė mus mokė, pati šokių muziką pianinu skambindama. Septynios poros. Antanas Stankevičius šoko su Birute Gabriūnaitė. Henrikas Vancevičius su

traukiniu išvažiavome į Rygą. Tame pačiame traukinyje važiuojęs Lietuvos Užsienio reikalų ministeris S. Lozoraitis mus pakvietė į vagoną restoraną ir kiekvienam iš mūsų nupirko po didžiulę porciją ledų. Tai gal buvo skaniausi ledai, kada aš esu bevalgęs...

Rygoje mes šokome to festivalio metu. Ir kokius šokius? Tik septynios poros? Tai buvo patys pagrindiniai šokiai – kubilas, kalvelis, malūnelis ir blezdingėlė, aišku, ir suktinis. O blezdingėlę šokome berniukai ir mergaitės. Iš visų pasirodantiųjų mes buvome jauniausi ir, atrodo, turėjome didžiausią pasisekimą. Mus dar nuvežė į Rygos Jurmala kurortą, kur dar reikėjo pasirodyti, ir po to sugrįžome namo.

Pagarsėjome. Teko pasirodyti ir kitose mokyklose, net ir Trijų Milžinų salėje teko šokti. Prie savo repertuaro pridėjome ir berniukų mikitą. Ir jei kuris iš mūsų sukryžiuotą lazda pajudindavo, tai turėdavo kitiems po vieną iriską (carmel candy) duoti. Iš JAV atvažiuoję broliai Motūzai mus filmavo, mūsų nuotraukos spaudoje pasirodė, net ir dabar laikas nuo laiko tenka kurią iš jų pamatyti.

Tautiniai šokiai populiarėjo, klestėjo. Mūsų mokyklos grupės buvo išvažiavusios į Estiją ir į Švediją. Tautinių šokių grupės susidarė ir kitose mokyklose. Ir dabartinis pradžios mokyklų jaunimas tą gražią lietuvišką tradiciją toliau tęsia.

O kur dar yra tie tie šokių pradūnai? A. Stankevičius liko Lietuvoje. B. Gabriūnaitė buvo JAV. H. Vancevičius Lietuvoje, teatro režisierius. Kur S. Užupytė – nežinau. Aš gyvenau Hamiltone, Kanadoje, bet kur G. Chlystovaitė? O kur V. Genys ir G. Bagdonavičiūtė? A. Vasiliauskas buvo Lietuvoje. D. Bernotaitė yra Ukrainoje. V. Pulkys gyvena Oakville, Kanadoje, bet kur Budrevičiūtė? Apie K. Stepšį nesu girdejęs, D. Saladiūtė vienu laiku gyveno Rochester, N.Y.

Ir kaip gaila, net širdį spaudžia, kad mūsų mokytoja Birutė Vokietaitytė ateinančioje šokių šventėje šokančiųjų nebegalės matyti. Jos jau nebėra. Bet mūsų širdyse ji visada mums bus gyva.

NAUJI TEISMAI

Daley rūmuose, Chicagoje, atidaroma 14 naujų teismų. Norima paspartinti bylų sprendimą Cook apskrityje.

SUNKIAU SU SALPA

Illinois mediciniškai šalpai ima trukti lėšų, ypač mokėti už neturtelių vaistus ir teikti kai kurią kitą mediciniską pagalbą milijonui neturtingųjų. Šios šalpos siaurinimas daugeliui darysis sunkesnis, net ir kai kurios vaistinės gali užsidaryti.

REIKALAUJA DARŽELIŲ

Apie 1,500 žmonių, suaugusių ir vaikų, balandžio 17 d. Lincoln parke dalyvavo demonstracijose, reikalaujanti, kad būtų skiriama daugiau lėšų vaikų globai, steigiant vaikų darželius ir paremiant kitus vaikų globos būdus.

DRAUGAS, penktadienis, 1988 m. balandžio mėn. 22 d.

5

A.†A. SESUO MARTHA MARIE ZEKAS, SSC

Mūsų mylima Sesele mirė Šv. Kryžiaus ligoninėje 1988 m. balandžio 20 d., sulaukusi 81 metų amžiaus.

I Vienuolyną įstojo iš Šv. Onos, Luzerne, PA. Vienuolyne įžaduose išgyveno 61 metus.

Paliko nuliūdime Šv. Kazimiero Seseris ir artimuosius gimines: Sesis vienuolės: M. Claudia, SSC, M. Clement, JC, M. Elizabeth; seseris: Mrs. Alberta Weber ir Mary Dunham; broliai: John ir Bartholomew Zekas ir jų šeimas; taip pat kitus gimines ir pažįstamus.

Kūnas pašarvotas Šv. Kazimiero vienuolyne, 2601 W. Marquette Road, Chicago, penktadienį, balandžio 22 d. 10:00 val. ryto Nuldyta į koplyčią penktadienį 7 val. vak.

Laidotuvių šv. Mišios šeštadienį, balandžio 23 d. 9:30 val. ryto Šv. Kazimiero Seserų vienuolyno koplyčioje.

Laidotuvės Šv. Kazimiero kapinėse šeštadienį, balandžio 23 d. 9:30 val. ryto.

Prašome dalyvauti laidotuvių Mišiose ir pasimelsti už Seseles sielą.

Šv. Kazimiero Seseris ir Zekų šeima.

Laidotuvių direkt. George Rudmin.

Mirtis nėra sviesos užgesimas.
Tai laikas lempai užgesti, nes
aušra išaušo.

A.†A. BIRUTEI GRUNSKIENEI

Lietuvoje mirus, giliai užjaučiame jos brolius VYTĄ GEČĄ, gyv. Cicero ir VALENTĄ GEČĄ, gyv. Anglijoje bei jų šeimas ir kartu liūdime.

Filomena Jurjonienė
Virginija ir Pranas Jurjonai
Gailutė ir dr. Tadas Palioniai
Salomėja ir Petras Šmaiziai

GAIDAS—DAIMID

EUDEIKIS

TRYNS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS
PATARNAUJA IR CHICAGOS PRIEMIESČIUOSE

4330-34 S. California Avenue
Telefonai — 523-0440 ir 523-9852

4605-07 South Hermitage Avenue
Telefonas — 927-1741-1

4348 S. California Avenue
Telefonas — 523-0440

PETKUS

MARQUETTE FUNERAL HOME
TĖVAS IR SŪNUS

2533 West 71 St., Chicago

Telefonas — 476-2345

1410 So. 50th Av., Cicero

Telefonas — 863-2108

STEPONAS C. LACK ir SŪNŪS
LACKAWICZ

Laidotuvių direktoriai

2424 West 69th Street — Tel. RE 7-1213
11028 Southwest Hwy. — Tel. 974-4410
9236 S. Roberts Rd. — Tel. 430-5700

VASAITIS—BUTKUS

Laidotuvių direktoriai

1446 South 50th Avenue
Cicero, Illinois
Telefonas — 652-1003

PADĖKA A.†A. JUOZAS JURAITIS

Mūsų mylimas Tėvas, Senelis ir Brolis mirė 1988 m. balandžio 4 d. ir buvo palaidotas balandžio 9 d. Šv. Kazimiero lietuvių kapinėse, Chicagoje.

Mes norime padėkoti visiems, kurie suteikė jam paskutinį patarnavimą ir palydėjo į amžino poilsio vietą.

Širdingai dėkojame draugams ir giminiams, kurie atvyko atsisveikinti su a.a. Juozu į koplyčią, užrašė šv. Mišias už jo sielą. Dėkojame visiems, kurie prisistatė velionio gėlių ir pareiškė mums toje liūdesio valandoje užuojautą.

Dėkojame visiems laidotuvių dalyvavusiems, kuriems atskirai neturime galimybės padėkoti.

Dėkojame karsto nešėjams ir laidotuvių direktoriui Donald A. Petkui už malonų patarnavimą.

Visiems nuoširdus dėkui.

Zita ir Andrius Vitkauskai su šeima

VIENERIŲ METŲ MIRTIES SUKAKTIS

A.†A. STASYS GEČAS

Jau suėjo vieneri metai, kai negailestinga mirtis atėmė mylimą Tėvą, kurio netekau 1987 m., balandžio 30 d.

Nors laikas bėga, bet aš jo niekada negalėsiu užmiršti. Lai gailestingas Dievas suteikia jam amžiną ramybę.

Už jo sielą šv. Mišios bus atnaujaunamos Hot Springs, Ark. privačioje kun. Jono Burkaus koplyčioje balandžio 30 d. 11 val. ryto.

Maloniai kviečiu visus — gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose pamaldose ir kartu su manim pasimelsti už a.a. Stasio sielą.

Nuliūdęs sūnus Algis

A.†A.

ANGELEI BAJORIENEI

Lietuvoje mirus, jos dukterį ALDONĄ ir ženą MAZULIUS, sūnus komp. FELIKSĄ ir ROMĄ BAJORUS ir anūką ARŪNĄ nuoširdžiai užjaučiame ir dalinamės skausmu.

Janina ir Balys Milakniai

PASSBOOK SAVINGS...

the best way to save regularly!

5 1/2 %

account

Paid and Compounded Quarterly

see us for HOME financing.

AT OUR LOW RATES

WITH REPAYMENT
TO FIT YOUR INCOME

INSURED

Mutual Federal Savings and Loan

2212 WEST CERMAK ROAD · CHICAGO, ILL. 60608

Peter Kazanaukas, Pres. Tel.: 847-7747

HOURS: Mon., Tue., Fri. 9-4 Thu. 9-8 Sat. 9-1

SERVING CHICAGOLAND SINCE 1905

Pradedant 1988 m. sausio 23 d. kas šeštadienį
10:10 v.v. iki 12 v.v. vidurnaktį
per WPNA (buv. WOPA stotis) 1490 AM

Žemė L

„Nauja radijo laida šiuolaikiniams lietuviui“
lietuvių bei anglų kalbomis

Muzika · sveikata · moterų pasaulis · sportas · literatūra · kinas · satyra

Labanaktis, vaikučiai

„Pasakų pasaulis mažamečiams lietuviukams“
10 v.v. iki 10:10 v.v.

Alliance Communications, Inc.
408 South Oak Park Avenue, Oak Park, IL 60302
tel. nr. 848-9980

Pagerbkime mūsų

MOTINAS

įjungdami jas į

ši specialų

šv. Mišių devindienį!

MOTINŲ DIENOS NOVENA — IV. 29, 30; V. 1—8
MARIJONŲ VIENUOLYNŲ KOPLYČIOJE

Ši novena, į Vilniaus Aušros Vartų Stebukl. Gailestingumo ir Nepaliaujamos Pagalbos šv. Dievo Motiną Mariją, bus celebruojama už mūsų motinas, pamotes, uošves, močiutes ir žmonas, gyvas ir mirusias.

Reikšdamas a dėkingumą už motinos meilę ir pasiaukojimą, jungiu ją į šv. Mišių noveną.

Motinos vardas gyva/mirusi

Novenai aukoju

Vardas, pavardė

Adresas

Marian Fathers, 6336 So. Kilbourn Ave., Chicago, IL 60629

APLINK MUS

x Lietuvos Vyčių 24 kuopos mėnesio susirinkimas bus balandžio 25 d., pirmadienį, 7:30 val. Melody of Love Hall, 4458 So. Fairfield Ave. Susirinkime padarys pranešimą pirmininkė Aušra Kriščiūnaitė-Padalino, taip pat Bob Gawryla pasveikins naują narį John Rymasą.

x Dailininkų Ados Sutkuvienės ir Zitės Sodeikienės parodos atidarymas bus balandžio 22 d., penktadienį, 7:30 val. vak. Balzeko Lietuvių kultūros muziejaus meno galerijoje. Po parodos vaisės. Dailininkės A. Sutkuvienė ir Z. Sodeikienė dalyvaus atidaryme.

x A.a. ses. Martha Marie Zekas, Šv. Kazimiero seserų vienuolijos narė, po trumpos ligos mirė Šv. Kryžiaus ligoninėje balandžio 20 d. Velionė buvo kilusi iš Šv. Onos par. Luzerne, Pa. Vienuolyne po įžaidų išbuvo 61 metus. Buvo mokytoja, Šv. Seimos vilos administratorė, Šv. Juozapo namo Holland, Pa., ir Chicago namo ekonomė. Bus pašarvota balandžio 22 d., penktadienį, 10 val., o vakare 7 val. nulydėta į vienuolyno koplyčią. Šeštadienį, balandžio 23 d., 9:30 val. Šv. Mišios koplyčioje ir po to palydėta į Šv. Kazimiero kapines. Nuliūdime liko Šv. Kazimiero seserų vienuolyne jos sesuo ses. Claudie, Nukryžiuotoj Jėzaus vienuolynė ses. Clement ir ses. Elizabeth, taip pat ištėkėjusios dvi seserys ir du broliai.

Vaikų namelių lietuvių Montessori mokyklėlės, 2743 W. 69 St. apžiūrėjimas bus gegužės 1 d. nuo 12 iki 2 val. p.p. Teveliai ir vaikai kviečiami apžiūrėti dalyvauti ir susipažinti su Montessori auklėjimo metodais.

x Lietuvių socialinių reikalų taryba rengia išvyką į žydintį alyvų ir tulpių parką Lombard, Ill., gegužės 10 d., antradienį. Autobusas išvažiuoja 9:30 val. ryto iš Seklyčios. Prašome registruotis Lietuvių soc. reik. tarybos raštinėje iki gegužės 4 d.

x Dr. Kastytis Jucas, dermatologas specialistas, kalbės apie chirurginius centrus šeštadienį 10:30 val. vak. per „Žemės L“ lietuvišką radijo programą kvieta 1490 AM iš Oak Parko. Kviečiami visi pasiklausti.

x Chicago policijos departamentas prašo pranešti, kad bus paliktų daiktų išpardavimas varžybų būdu šeštadienį, balandžio 23 d., nuo 10 val. ryto 3333 W. 31 St.

x Brighton Parko Lietuvių namų savininkų dr. J. Ruošia pikniką-gegužinę š.m. balandžio 24 d., sekmadienį Šaulių salėje, 4417 W. 43rd St. Bus geras maistas, dovanų paskirstymas, šokiama gro Kosto Ramanausko orkestras. Pradžią 12 val. Visi nuosirdžiai kviečiami dalyvauti. Dr. J. Ruošia.

(sk)

x Greit parduodu vienos ir dviejų šeimų namus Chicagoje ir apylinkėse. Skambinkite RE/MAX FIRST, Rimas Stankus, tel. 361-5950 arba 636-6169.

(sk.)

x Albinas Kurkulis, akcijų brokeris, dirbas su Rodman & Renshaw, Inc., patarnauja akcijų bonų, fondų bei kitų vertybių pirkime ir pardavime. Duodu komisių nuolaidą. Susidomėję skambinkite 977-7916.

(sk.)

x Akt. Julija Dantienė atliks humoristinę savo kūrybos programą per Nekalto Prasiidėjimo Marijos seserų rėmėjų vakarienę sekmadienį Jaunimo centre.

x VII PLB seimo, IV Kultūros kongreso ir VIII laisvojo pasaulio lietuvių Tautinių šokių šventės jungtinis finansų komitetas visus kviečia dalyvauti pokylyje gegužės 15 d., sekmadienį Jaunimo centro didžiojoje salėje. Programą atliks devynios Chicago tautinių šokių grupės važiuojančios į Tautinių šokių šventę. Bankete bus traukiami laimingi bilietai. Visi kviečiami dalyvauti ir tuo paremti mūsų jaunimą. Bilietai gaunami Vaznelių prekyboje.

x Lietuvių religinio meno paroda rengiama Čiurlionio galerijoje Jaunimo centre gegužės 6-22 dienomis. Atidarymas bus gegužės 6 d., penktadienį, 7:30 val. vak. Atidaryta bus penktadieniais 7-9 val. vak., šeštadieniais ir sekmadieniais 11-7 val. vak.

x Cicero Šv. Antano parapijos choristės giedos per Putnamo seselių rėmėjų šv. Mišias ateinančią sekmadienį 3 val. p.p. Jėzuitų koplyčioje. Vargonais palydės Aldona Prapuolenytė. Po Mišių vakarienė Jaunimo centro salėje. Bilietai Vaznelių prekyboje.

x „Partizanų kovos Lietuvoje“, dr. Kestučio Girmiaus mokslinės studijos pirmoji laida, išleista 1987 m., susilaukė didelio susidomėjimo ir buvo išparduota. Į laisvą Fondas šiuo metu leidžia antrą knygos laidą, kurią netrukus vėl bus galima gauti pas leidybės, platintojus ir „Draugo“ administraciją.

x Henrikas Bajelis, Los Angeles, Cal., mūsų bendradarbis, rėmėjas, „Draugo“ stiprinimui atsiuntė visą šimtą. Nuosirdus ir didelis aciu.

x Antanas ir Aldona Laurinaičiai (Laurent), Lemont, Ill., dideli „Draugo“ rėmėjai, atsiuntė 100 dol. auką su tokiu laiškuku: „Norime Jums padėkoti už gražų laikraštį „Draugas“, linkime sėkmingai ir toliau veikti. Nors abu esame pensininkai, bet aukojame „Draugą“ palaikyti, nes jis yra vienintelis lietuviškas dienraštis pasaulyje“. Ant. ir Aldonai Laurinaičiams už linkėjimus ir realią paramą labai dėkojame.

x Aldona Drasutienė, Elena Gaizutis, Stasys Predkelis, Ona Gadeikis, Jonas Indriūnas, O. Bundelis, Juozas Grauzinis, Zuzana Petrauskienė, Juozas Gasperas, J. B. Aninkevicius, B. Prapuolenis, Jonas Spurgis, visi iš Chicago, Ill., atsiuntė po 10 dol. auką už kalėdines korteles ir kalendorių. Nuosirdus aciu.

x LB Worcesterio, Mass., apylinkės valdyba per sekretorių Petrą Mikšį atsiuntė „Draugui“ 25 dol. auką ir palinkėjo geriausios sėkmės ateities darbuose. Nuosirdus aciu už linkėjimus ir auką.

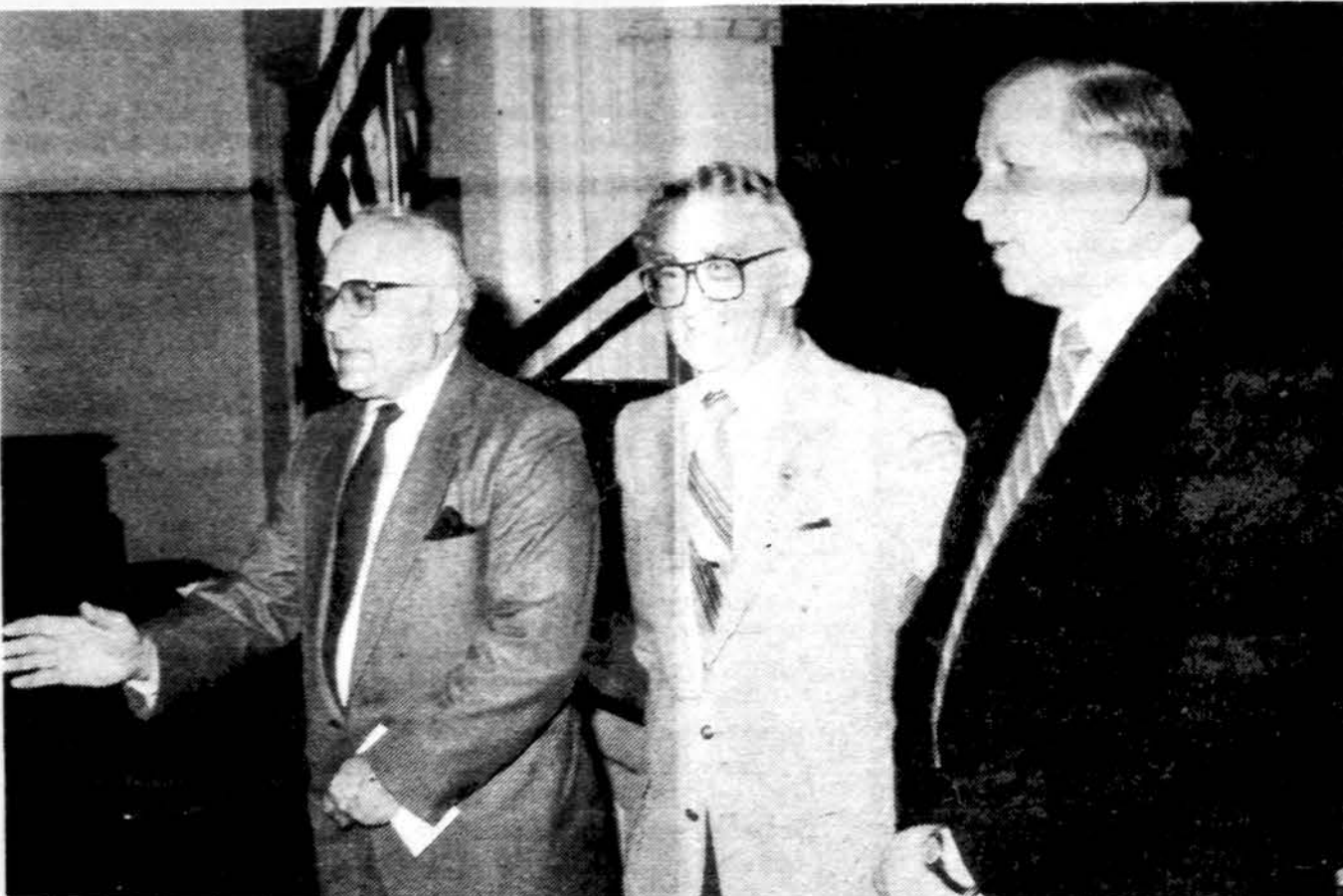
x Jei norite greit parduoti ar pirkti nuosavybę Palm Beach, Juno Beach, ar Jupiter apylinkėse, Floridoj skambinkite į R. A. Realtrust Properties, Inc. Algiiui Petručiui 407-622-5000 arba 407-747-5946.

(sk)

x KASOS 1988 m. informacinis susirinkimas bus balandžio 24 d., sekmadienį, 1 val. p.p. Jaunimo centro mažojoje salėje. Po susirinkimo pasivažinimas. Visus narius ir KASOS veikla besidominčius kviečiame dalyvauti.

KASA

(sk)

Poetas Bernardas Brazdžionis Kr. Donelaičio lit. mokyklose. Iš kairės: mokyklų dir. Julius Širka, svečias Bernardas Brazdžionis ir mokytojas Juozas Polikaitis.

Nuotr. J. Tamulaičio

CHICAGOJE IR APYLINKĖSE

POETAS BRAZDŽIONIS KR. DONELAIČIO MOKYKLOSE

Šeštadienį, balandžio 9 d., Kr. Donelaičio liuanistinėse mokyklose buvo didelė šventė. Tą rytą mūsų mokyklose lankėsi poetas Bernardas Brazdžionis, atvykęs iš Los Angeles. Svečias kalbėjo visiems aukštesniosios mokyklos mokiniams. Garbingą svečią mokiniams pristatė dir. Julius Širka.

x LB Melrose Park, Ill., valdyba per Oną Rakauskienę atsiuntė 50 dol. auką įvertindami spaudos reikšmę lietuvių organizaciniame bei visuomeniniame gyvenime. Palinkėjo nepavargti ir toliau šviesti ir informuoti. Nuosirdus aciu visiems apylinkės nariams už paramą savai spaudai.

x K. Kulys, Allendale, N.J., atsiuntė 20 dol. už gražų kalendorių ir kalėdines korteles, o taip pat pratęsė ir „Draugo“ prenumeratą 1988 metams. Nuosirdus aciu.

x Juozas Pultinevičius, Omaha, Nebraska, pratęsdamas prenumeratą, pridėjo 20 dol. dienraščio stiprinimui. J. Pultinevičiui, mūsų nuolatiniam „Draugo“ rėmėjui ir garbės prenumeratoriui, tariame nuosirdus aciu. Ta proga tenka paminėti, kad J. Pultinevičius anksčiau yra prisijungęs 20 dol. už kalėdines korteles ir kalendorių, bet nebuvo paskelbta. Atsiprašome už klaidą ir dėkojame už auką.

x Lionginas Pečiūra, Ann Arbor, Mich., už gerą „Draugo“ informaciją atsiuntė 25 dol. auką. Labai dėkojame.

x Rež. Petras Mazelis iš Karolina Klimavičienės, Los Angeles, Cal., įvairiomis progomis parėmė „Draugą“ po 20 dol. auką. Nuosirdus aciu.

x L. Kapeckas, Hartford, Conn., J. Karka, Islington, Kanada, atsiuntė auką po 20 dol. Nuosirdus aciu.

x Pavasario linksmybės – vaisės, dainos, šokiai, smagi nuotaika! Kur? Lietuvos Dukterų ruošiamam baliuje balandžio 30 d. Jaun. centro didž. salėje. Bilietai gaunami dr. J. Ruošiai, 2735 W. 71 g-vėje, 10-5 v. p.p.

(sk)

x Vilniaus Krašto Lietuvių sąjungos, Čikagos skyriaus narių visuotinis susirinkimas įvyks š.m. balandžio mėn. 24 d. 2 val. p.p. „Laisvosios Lietuvos“ redakcijos patalpose, 2618 W. 71st Str. Skyriaus valdyba prašo visus skyriaus narius šiame susirinkime gausiai dalyvauti.

(sk)

Sveikindamas poetą Brazdžionį, J. Širka mums priminė, kad poetas pas mus jaučiasi kaip savo mokykloje, nes jo eilėraščių dalis yra Kr. Donelaičio mokyklos moto. Tos prasmingos eilutės

Mylėsiu Lietuvą iš tolo
visa širdim, visais jausmais,
paimtos iš eilėraščių „Lietuva iš tolo“, kuris yra Brazdžionio poezijos rinkinyje „Svetimi kalnai“.

Žvelgdamas į mokinius, poetas Brazdžionis prisipažino, kad prisiminė savo jaunystės dienas, kai sėdėjo mokyklos suole. Jis sakė, kad einame į mokyklą išmokyti savo tėvų, senelių kalbą. Lietuvių kalbos nemokėti mums būtų didelė gėda. Tai teigė ir Jonas Jablonskis, lietuvių kalbos tėvas. Poetas kalbėjo apie žodžius, jų vertę ir svarbą. Mes turime gerai išmokti gražią ir turtingą lietuvių kalbą, kad galėtume žinoti žodžių visas reikšmes ir jas gerai vartoti.

Paskui poetas Brazdžionis kalbėjo apie Maironį ir jo reikšmę Lietuvai. Jis sakė, kad poetas Maironis buvo Lietuvos atgimimo dainius, kuris savo patriotiniais eilėraščiais ragino žmones kovoti dėl tautos nepriklausomybės. Buvo malonu stebėti vieną tautos dainių, išėjusių poetą Brazdžionį, taip nuosirdžiai ir jautriai kalbant apie kitą tautos dainių – Maironį, kurio kūryba

padėjo Lietuvai atgauti laisvę.

Po daug metų komunistinėje Lietuvoje vėl yra prisimenamas poetas Maironis. Ypač dabar, kai švenčiame 125 m. nuo Maironio gimimo, pavergtoje Lietuvoje Maironis yra plačiai minimas. Poetas Brazdžionis mokiniams parodė vaizdą, kaip Maironis yra minėjimo Lietuvoje. Ekranu matėsi minios žmonių (daug jaunimo), kurie nešė gėlių prie Maironio kapo. Girdėjosi Maironio poezijos žodžiai ir skambėjo dainų garsai.

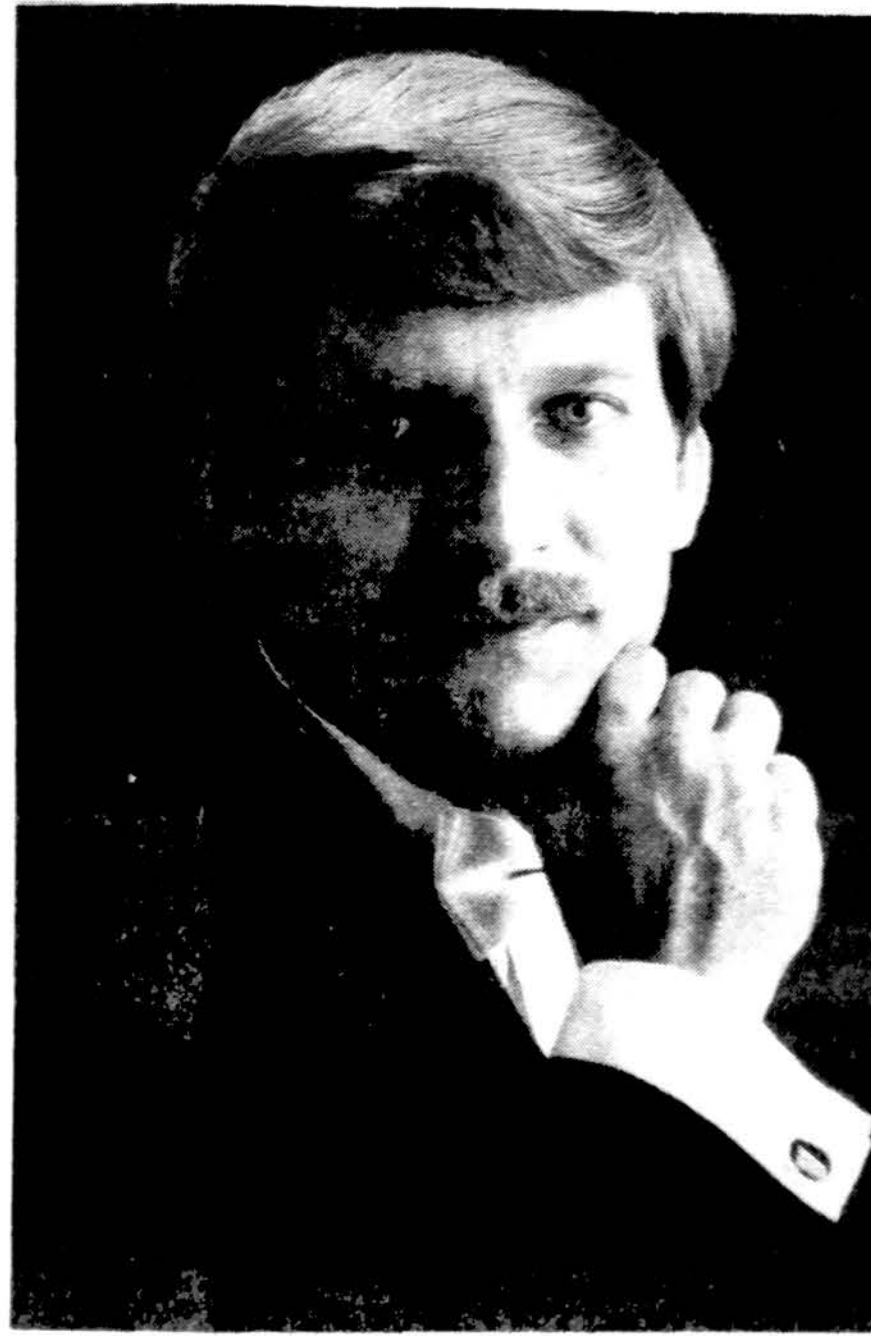
Paviešėjęs Kr. Donelaičio mokyklose, garbingas svečias, poetas Brazdžionis išskubėjo aplankyti Lemonto Maironio lit. mokyklos mokinius. Prieš atsišveikinant, visų mokinių vardu padėkojo Alda Mikučiauskaitė, 7 kl. mokinė, ir papuošė gėlyte.

Marius Polikaitis, 8 kl. Kr. Donelaičio aukšt. mokyklos mokinys

LIETUVIŲ OPERA RUOŠIASI TRUBADŪRUI

Lietuvių operos valdyba balandžio 16 d. Jaunimo centre turėjo pasitarimą. Jį pradėjo V. Momkus ir pakvietė pasitarimui vadovauti operos choro valdybos pirm. Vlādą Žukauską.

Pranešta, kad gautas naujas dirigentas – Bronius Kazėnas, gyvenas Clevelande. Solistai bus kviečiami iš įvairių kraštų.

Dr. Bronius Kazėnas, naujas Lietuvių Operos dirigentas.

IŠ ARTI IR TOLI

JA VALSTYBĖSE

– A. a. Bronė Vedeckytė-Balčiūnienė po ilgos ligos mirė balandžio 20 d. Velionė buvo a.a. dr. Jurgio Balčiūno našlė. Jie išaugino ir išmoksino keturis vaikus. Nuliūdime liko jos brolis, sesuo su šeima, mirusio vyro brolis prel. V. Balčiūnas ir dar trys broliai JAV-se. Laidojama šeštadienį, balandžio 23 d., Clevelande.

– JAV LB Kultūros tarybos rengiama VIII-ji Premijų šventė šiais metais bus Los Angeles, Cal., gegužės 15 d., sekmadienį, 12 val. Šv. Kazimiero parapijos salėje. Šventę globoja Los Angeles LB apylinkės valdyba vadovaujama Edm. Kulikausko, talkinant Santa Monikos LB apylinkės ir LB Vakarų apygardos valdyboms. Š.m. kovo 19 d. JAV LB Kultūros tarybos pirm. Ingrida Bublienė lankėsi Kalifornijoje ir ten aptarė Premijų šventės ruošos darbus.

– Tautinių šokių ansamblys „Spindulys“, prieš važiuodamas į Hamiltoną vykstančią Tautinių šokių šventę, turės savo renginį jaunimui birželio 5 d., sekmadienį, Šv. Kazimiero parapijos salėje, Los Angeles.

– Los Angeles Šv. Kazimiero parapija birželio 19 d. rengia tradicinę Lietuvių dieną. Meninę šventės programą atliks „Sutartinė“ iš Toronto. Šis vienetas jau yra pasirodęs daugelį kartų Kanadoje, JAV-bėse, Australijoje Jaunimo kongrese.

– Liepos 3 d. Hamiltono mieste, Kanadoje, įvyksiančioje VIII Laisvojo Pasaulio lietuvių tautinių šokių šventėje dalyvau-

ti užsiregistravo 52 tautinių šokių grupės su 2,065 šokėjais. Iš užsienio į Šiaurės Ameriką šventėn dalyvauti atvyksta tautinių šokių grupės iš Australijos, D. Britanijos, Vakarų Vokietijos (dvi grupės), Argentinos (dvi grupės), Brazilijos ir Suvalkų trikampio. Gausioms tautinių šokių šventės išlaidoms padengti Kanadoje ir JAV-se yra renkamos aukos. Finansams JAV-se telkti yra sudarytas jungtinis finansų komitetas dr. Petras Kisieličius, dr. Ant. Razma, inž. St. Jokubauskas, koordinatore Birutė Jasaitienė ir kt., kuris lėšas telkia ne tik šokių šventei, bet taip pat keleto dienų anksčiau Toronto įvykstančiam IV-jam Kultūros kongresui ir VII PLB seimui. Finansų komitetas vietovių LB vienetais yra nustatęs kvotas. Siekiama sutelkti 100,000 dol. sumą.

BRAZILIJOJE

– Petras Babickas, gimęs 1903 m. balandžio 29 d. Virbališkių-Laukminiškių km., Panevėžio vlsč. ir apskrityje. Baigęs Panevėžio gimnaziją, studijavo Lietuvos universitete iki 1930 m. literatūrą. Mokytojo Jurbarko, dirbo radijofone, redagavo „Mūsų Vilnių“, buvo Šaulių sąjungos kultūros reikalų instruktorius. Apkeliavo Europą, Artimuosius Rytus, Šiaurės Afriką, Ameriką. Po karo apsigyveno Brazilijoje ir kurį laiką ėjo Lietuvos pasiuntinybės sekretoriaus pareigas. Kaip poetas ir rašytojas yra išleides apie tuziną knygų. Bendradarbiavo spaudoje. Šio mėnesio 29 d. jam sueina 85 metai amžiaus.

Ko truks JAV-se, bus kviečiama iš Kanados ar iš Europos.

Operos choras jau pradėjo repetuoti. Lapkričio 5 d. turės koncertą – banketą, kuriame atliks ištraukas iš operų ir lietuviškas dainas. Pavasario statys operą „Trubadūras“ (Verdi). Bankete bus oficialiai supažindinta su naujuoju dirigentu. Banketas bus Jaunimo centre. Operos choras turi arti 60 dainininkų. Muz. Kazėnui talkins Audronė Gaiziūnienė, Marius Prapuolenis, Robertas Mockus. Operos choro valdybą sudaro pirm. Vl. Žukauskas, sekr. Giedrė Končienė, izd. Vladas Stropus, vicepirm. Leonas Bildušas, vicepirm. Vaclovas Momkus, vicepirm. Evelina Oželienė, turto globėjas Vytas Aukštuolis.

Operos spektakliai vyks, kaip anksčiau, Morton mokyklos auditorijoje. Dekoracijų ir orkestro bus ieškoma patogiausiomis sąlygomis. Pasitarime Vyt. Kasniūnas išskėlė sumą, samdyti kurio universiteto orkestrą, būtų pigesnė kaina. Vis dėlto linkstama prie profesionalų orkestro. Toks kainuoja apie 22,000 dol. Šis reikalas dar bus išnagrinėjamas.

Lietuvių opera jau išmokoje visas užsilikusias skolas, susidariusias iš paskutinio pastatymo. Turima lėšų naujosios operos ruošimo pradžiai. Numatyta praversti laimėjimus. Naujų metų sutikimas, balius atneš pajamų. Tikimasi mėcenatų, talkos. Labai reikalingi šimtininkai. Pirmą operą statant, kainos buvo nuo 4 iki 10 dol. Dabar dolerių kaina kritusi ir bilietai gal sieks iki 25 dol. Dabar du spektakliai pastatyti kainuos apie 100,000 dol. Tikimasi gauti paramos iš Illinois Menų fondo, bus ieškoma paramos iš korporacijų, bet svarbi operos parama – mecenatai. Yra bendrovių, kurios skiria lėšų padvigubinti kurio mecenato auką. Bilietai duoda maždaug pusę reikiamų lėšų. Per du spektaklius papratai ateina apie 2500 žmonių.

„Trubadūrų“ opera bus statoma apie vidurį balandžio. Nuo gegužės pradžios operos choro repetacijos bus Jaunimo centre, ypač prašomas jaunimas įsijungti. Operos pirm. Vl. Žukauskas pareiškė pasiryžimą kuo daugiau žmonių įtraukti į operos pastatymo darbą.

Dirigentas Kazėnas pasiūlydė sklandžių darbų su operos valdyba ir pareiškė nustatymą siekti, kad opera vis kiltų į aukštesnį lygį. Jei kurioje kolonijoje atsiranda naujų, stiprių solistų, prašoma painformuoti, atsiųsti į juostelę įrašytą jo dainavimo pavyzdį.

Ant. Juodvalkis išskėlė naudą skelbti dainininkų konkursus. Ta kryptimi Kultūros taryba jau yra parodžiusi iniciatyvą. Lietuvių fondas galėtų įteikti premijas, kaip duodamos premijos už kitus kultūrinius laimėjimus.

Dr. Bronius Kazėnas Cincinnati universitete baigęs dirigavimo studijas, pasiekdamas doktoratą. Yra buvęs Yungtowno simfonijos choro dirigentas, Čiurlionio ansamblio dirigentas, Ohio jaunimo choro dirigentas valstijos parodoje, muzikos profesorius Yungtowno valst. universitete, Kento valst. universiteto choro veiklos vadovas, Cincinnati univ. vyrų choro dirigentas, dainavęs tenoro balsu daugely operų, talkinęs įvairių teatrų pastatymuose, pasikaitininkas universitetuose ir suvažiavimuose, laimėjęs keletą žymenų. Tas aukštų kvalifikacijų muzikas lektuvu atskris į operos choro repeticijas Chicagoje.

Atvykusieji buvo priimti vaišingai.

Juoz. Pr.

Advokatas Jonas Gibaitis
6247 S. Kedzie Avenue
Chicago, IL 60629
Tel. — 776-8700

Darbo val. nuo 9 iki 7 val. vak.
Šeštad. 9 v. r. iki 1 val. d.